

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Pomen uredbe o enotnih cenah. — Jeseniški kovinarji so dobili prehodno zastavo. Ljubljana pozdravlja osnutek ustave. — Avstrijske oblasti zatirajo antifasiste na Koroškem. — Zaveznika vojaška uprava krši devinski sporazum. — Govor Gromika v Varsovi. — Ukrepi za zagotovitev redne prehrane. — Odloki Gospodarskega sveta FLRJ o pri-spevkih za sklad vodstva podjetij. — Dviganje znanja pri ženah, važna naloga AFZ. — Scocelmarro o italijanski zunanji politiki.

Leto VIII. - Št. 9

Ljubljana, nedelja, 12. januarja 1947

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina Din 45.—

Cena Din 4.—

Velik pomen uredbe o enotnih cenah

Dne 7. januarja smo prinesli uredbo o enotnih cenah, ki je bila objavljena v Službenem listu 31. decembra 1946 in se je začela izvajati s 1. januarjem letošnjega leta. Uredba določa, da se za nekatere industrijske, rudarske, gozdarske, kmetijske in obrtne izdelke kakor tudi za promet in razne uslužnosti lahko določijo enotne cene, in sicer na področju vse države ali pa samo na področju posamezne republike. Enotne cene za vsa država bodo veljale za tiste predmete, ki so izrednega pomena za celotno gospodarstvo Federativne ljudske republike Jugoslavije in pa za predmete splošne potrošnje, ki bistveno vplivajo na življenjske stroške ljudskih množic. Enotne cene za deljavnostjo samo na ozemlju posamezne republike pa bodo veljale za tiste predmete, ki so posebno pomembni za gospodarstvo posameznih republik. Po odobritvi vlade FLRJ morajo republike vlade za predmete z enotno predpisano ceno za vsa država, ki pa se v tisti republiki proizvajajo po višji proizvodni ceni, kot je povprečna proizvodna cena, dodati poseben znesek na te enotne cene.

Zaradi transportnih razdalj, zaradi različne gospodarske strukture posameznih naših pokrajin in zaradi različne tehnične ureditve naših podjetij so takoj po osvojitvi in še v začetku lanskega leta za nekatere osnovne predmete potrošnje veljale v različnih delih Jugoslavije različne cene. — Les, ki je važno gradbeno gradivo, je bil na primer v Vojvodini mnogo dražji kakor v Sloveniji, superfosfat je bil v Dalmaciji za 50 odstotkov cenejši kot v ostalih pokrajinah, pšenica je bila v Vojvodini po 3,50 din, v Črni gori pa po 7 din, plugi so bili v Sloveniji znatno cenejši kot drugod itd. Take razmere so znatno zavirale konsolidacijo našega gospodarstva in s tem v zvezi naš gospodarski napredek. Različne cene osnovnim sredstvom proizvodnje so povzročale, da je stala proizvodnja enakih predmetov v različnih delih različno, kar je otežkočalo planiranje cene. Različne cene življenjskim potrebščinam in drugim potrošnim predmetom pa so povzročale, da so bile realne meze delavcev in nameščencev v posameznih pokrajinah zelo različne. Če upoštevamo načelo, da gre za enako delo enako plačilo, potem bi morali tam, kjer so bile cene osnovnim življenjskim potrebščinam višje, dati višje plače, kar bi tam povzročilo nadaljnji dvig cen, vse to pa bi vodilo v gospodarski kaos. Naša vlada je zaradi tega že v drugi polovici lanskega leta začela z uvajanjem enotnih cen za nekatere osnovne predmete, tako za moko, kruh, poljedelsko orodje, umetna snovila, steklo in drugo. Z uredbo o enotnih cenah smo napravili nov korak v naši politiki cen, ki naj po eni strani služi ljudskim koristim, jačanju njihove kupne moči, po drugi strani pa dviganju gospodarske in finančne moči države.

Z enotnimi cenami osnovnih potrošnih predmetov bomo zavrnil realne meze delavcev, se reče, realne meze se bodo marsikje dvignile, s tem se bo v tisti pokrajini dvignila gospodarska moč, kar bo pripomoglo k njenemu gospodarskemu napredku, oboje pa k nadaljnji krepitvi edinstva in enakopravnosti jugoslovanskih narodov. Poleg tega pa je uredba o enotnih cenah, posebno še o cenah osnovnih predmetov, ki bodo služili za nadaljnjo proizvodnjo pomemben korak k izvajanju načrtnega delovanja cen. Saj je vsakomur jasno, da načrtno gospodarstvo zahteva tudi načrtno ceno. Brez enotnih cen za najvažnejše predmete pa ni načrtnih cen. Pri nas so podjetja, ki so tehnično še zelo zaostala, imamo pa tudi tehnično bolj napredna podjetja. Proizvodni stroški so v prvih obeh kot v drugih. Vsakomur pa je razumljivo, da bi bilo vsako načrtovanje cen nemogoče, če bi enaki predmeti iz tovarn nekje v Bosni bili dražji kot iz tovarn v Sloveniji ali pa če bi bili celo iz različnih slovenskih tovarn enaki predmeti različno dragi.

V kapitalističnih državah, kakršna je bila tudi prejšnja Jugoslavija, se cene drugače formirajo kot v ljudski državi, kakršna je nova Jugoslavija. Tam vplivata na ceno predvsem dva zakona: zakon o ponudbi in povpraševanju in zakon o povprečni in profiitni meri. V kapitalizmu velja o glavnem za vse panoge enaka, to je povprečna profiitna mera, ker se bi sicer kapital iz manj donosnih panog takoj stekal v bolj donosne. V kapitalističnih državah se formirajo cene v interesu kapitalistov, tako da je slehernemu od njih zagotovljen povprečen dobiček. V novi Jugoslaviji pa morajo cene služiti interesom vsega ljudstva, zato morajo biti načrtno, se pravi, določati morajo pravo sorazmerje med akumulacijo in potrošnjo.

Vprašanje akumulacije, t. j. zbiranje kapitala, je zaradi naših gospodarskih nalog najvažnejše vprašanje. — Državo moramo elektrificirati in industrializirati, kar edino to je pot k naši gospodarski osamosvojitvi, k izgradnji socializma, k blagostanju in kulturnemu napredku našega ljudstva. Treba bo obnoviti, kar je še porušena, tre-

ba bo izvesti racionalizacije in rekonstrukcije v že obstoječih podjetjih, to se pravi, izvesti bo treba na stotine izboljšav in zamenjav zastarele stroje z novimi, zgraditi pa bo tudi treba na sto in sto novih podjetij. Zato bomo potrebovali mnogo kapitala. Naša načrtna politika cen ima to nalogo, da zagotovi državi potrebno akumulacijo. Predsednik Gospodarskega sveta in minister za industrijo tov. Boris Kidrič je že julija 1946, ko je govoril pred narodno skupščino o osnovnem zakonu o državnih podjetjih, nakazal temeljne smernice naše politike cen. Dejal je, da bodo sredstva za proizvodnjo, produkti težke industrije in polfabrikati imeli nizko ceno, mnogokrat celo pod proizvodnimi stroški, zato tu ne bo akumulacije. Pri proizvodnji široke potrošnje bodo cene sicer še nizke, vendar bodo ti proizvodi že omogočali znatnejšo akumulacijo. Pri vseh ostalih predmetih pa bodo cene višje in ti predmeti bodo najizdatnejši izvor državne akumulacije. Vidimo, da se cene povsod oddaljujejo od vrednosti, če upoštevamo, da je vsak proizvod toliko ureden, kolikor je v njem človeškega, družabno potrebnege dela. Tudi v kapitalizmu se cene blaga skoraj vedno oddaljujejo od vrednosti, toda tam po zakonu o ponudbi in povpraševanju in po povprečni profiitni meri, pri nas pa glede na to, da po eni strani zagotovimo delovnemu ljudstvu, kar potrebuje za življenje, da krepimo njegovo kupno moč, po drugi strani pa, da dobi država potreben kapital za svoj gospodarski doig, kar spet služi koristim delovnega ljudstva.

Pri naši strukturi cene je treba omeniti tudi to, da se bodo enotne cene določale na podlagi povprečnih proizvodnih cen, odnosno povprečnih polnih stroškov in temu se bo približali povprečni načrtni dobiček. To pomeni, da more biti kako podjetje tudi deficitno, ker se ne bo izrisila kalkulacija za ceno za posamezno podjetje, temveč za vsa panoga. Vse naše gospodarstvo smatramo kot trdno celoto in samo tako bomo mogli rešiti velike gospodarske naloge, ki so pred nami.

Uredba o enotnih cenah je eden od ukrepov, ki naj zagotovi državi potrebno akumulacijo in ki naj omogoči premočrtni izvoz akumulacije, to se pravi, da se pri nas v glavnem vsa akumulacija orisi v proizvodnji in ne tudi v trgovini kot se je to dogajalo doslej. V teh dneh je Gospodarski svet izdal še celo orslo uredb, ki v zvezi z zakoni, ki jih je sprejela narodna skupščina, zasledujejo samo en cilj: zagotoviti sredstva in zajamčiti uspešno izvajanje našega gospodarskega načrta, ki nam bo omogočil elektrifikacijo in industrializacijo države, z dosego blagostanja delovnega ljudstva.

Generalisim Stalin sprejel feldmaršala Montgomeryja

Moskva, 11. januarja. (Tass.) Predsednik ministrskega sveta ZSSR generalisim Stalin je sprejel 10. januarja načelnika britanskega imperialnega general. štaba feldmaršala Montgomeryja.

Generalisim J. V. Stalin je priredil 10. januarja v Kremlju kosilo na čast feldmaršalu Montgomeryju. Kosilo so poleg feldmaršala Montgomeryja prisostvovali veleposlanik Velike Britanije v ZSSR sir Morric Peterson, svetnik veleposlaništvu F. K. Boberts, vojaški ataše generalmajor Catehouse, vojaško-pomorski ataše kapitan D. K. Hill in vojaško-letalski ataše komodor C. B. Wincott.

S sovjetske strani so kosilo prisostvo-

vali namestnik predsednika ministrskega sveta in minister za zunanje zadeve ZSSR V. M. Molotov, maršal Sovjetske zveze K. E. Vorosilov, armadni general N. A. Bulganin, namestnik ministra za zunanje zadeve A. J. Višinski, veleposlanik ZSSR v Veliki Britaniji G. H. Zarubin, maršali Sovjetske zveze A. M. Vasiljevski, I. S. Konjev in L. A. Govorov, admiral brodovja N. G. Kuznecov, maršal letalstva K. A. Veršinin, armadni general A. V. Bruljev, glavni maršal topništva N. N. Voronov, maršal oklepni čet P. S. Ribalko, generalna polkovnika S. M. Stemenko in F. F. Kuznecov, generallajtnant N. V. Slavin in drugi.

Kosilo je bilo v prijateljskem ozračju.

„Korakati moramo skupno pri utrjevanju trajnega miru“

Moskva, 11. jan. (Tass.) Britansko veleposlaništvu je poslalo naslednjo izjavo feldmaršala Montgomeryja s prošnjo, da se objavi v tisku:

»Maršalu Vasiljevskemu in sovjetski armadi se zahvaljujem ne samo za njuno gostoljubnost, ampak tudi za to, ker mi je bila dana možnost, da vzpostavim in armado Rusije prijateljske vezi in da v dobri miru razvijem one prijateljske odnose, ki so bili med našima dvema armadama vzpostavljeni med našo borbo proti podlemu nemškemu sovražniku.

Med svojim kratkim bivanjem v Sovjetski zvezi sem naletel pri svojih gostiteljih na izredno prijateljski in velikodušni sprejem. Obiskal sem vaše divne vojne akademije: »Stalins«, »Vorosilov« in »Frunze«. V teh ustanovah, ki so s svojo dobro organizacijo naredile name zelo močan vtis, mi je bilo prikazano vse, kar sem želel videti. Nudena mi je bila velika možnost, da se sestanim z njihovimi predavatelji in slušatelji ter sem imel

Naiboliši delovni kolektivi države so dobili prehodne zastave

VČERAJ JE BILA IZROČENA ZASTAVA JESENISKIM KOVINARJEM

Izvršni odbor Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije je na svoji seji 8. t. m. ugotovil s posebnim veseljem, da je delavski razred Jugoslavije sprejel z navdušenjem poslanico maršala Tita, da bo leto 1946 leto velikih zmag na ekonomskem področju; da je v prvomajskem in novembrskem tekmovalnem obdobju, v katerem so prekorčili dnevni produktivni načrt za 25,94%. Najboljši je bil Javornik I., kjer so delavci presegli produktivno za 50,77%. Taki uspehi so pripomogli tudi h končnemu uspehu tekmovalja, v katerem so prekorčili produkcijo in celoten proizvodni načrt za 101,1% in je bila najboljša martinarna, ki je proizvodni nalog prekorčila za 12%. Po obrazložitvi uspehov je direktor KID prečital imena 50 novih udarnikov, ki so k temu uspehu največ pripomogli.

Nato je predstavnik Glavnega odbora enotnih sindikatov Jugoslavije Sava Medan predal predsedniku jeseniške podružnice kovinarjev prehodno zastavo. Pri tem je poudaril, da mora delavstvo nadaljevati s svojimi uspehi v borbi za elektrifikacijo in industrializacijo naše dežele. Za njim je predsednik Glavnega odbora enotnih sindikatov Slovenije Tone Dolinšek predal zastavo in diplomu delovnemu kolektivu kot pohvalo za njihove delovne napore. Predstavnik centralne uprave Saveza metalurgov, Dušan

ki so jih delavci dosegli v preteklem tekmovalnem obdobju. V dvodnevnem medoddelkovnem tekmovalju 16. in 17. decembra je celotni kolektiv prekorčil dnevni produktivni načrt za 25,94%. Najboljši je bil Javornik I., kjer so delavci presegli produktivno za 50,77%. Taki uspehi so pripomogli tudi h končnemu uspehu tekmovalja, v katerem so prekorčili produkcijo in celoten proizvodni načrt za 101,1% in je bila najboljša martinarna, ki je proizvodni nalog prekorčila za 12%. Po obrazložitvi uspehov je direktor KID prečital imena 50 novih udarnikov, ki so k temu uspehu največ pripomogli.

1. delovnemu kolektivu borskega rudnika;

2. delovnemu kolektivu železarne na Jesenicah;

3. delovnemu kolektivu železniških delavnic v Mariboru.

Izvršni odbor Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije je v znak posebnega priznanja podelil zastavo za vedno delovnemu kolektivu ladjedelnice v Splitu, in sicer za zasluge v borbi za osvoboditev naših narodov in za velike uspehe pri obnovi in graditvi naše države.

Izvršni odbor Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije je globoko prepričan, da bo delavski razred v zvezi s prehodom na načrtno gospodarstvo in zgodovinski petletni načrt industrializacije in elektrifikacije naše države razvil še večji delovni polet in da bo izpolnil vse naloge, ki ga čakajo, ter jih še presegel v dohodnih delovnih ljudi in v procvit naše slavne domovine delovnega ljudstva — Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Slovesnost na Jesenicah

Jesenice, 11. januarja.

Danes je bila na Jesenicah slovesno predana jeseniškemu delovnemu kolektivu kot enemu izmed treh najboljših kolektivov v Jugoslaviji prehodna zastava Glavnega odbora enotnih sindikatov. V slavnostno okrašenih cevami se je zbralo okoli 6000 delavcev.

Prvi je spregovoril direktor KID tov. dr. Miha Potočnik. Iznesel je rezultate,

Čorkovič, se je zahvalil delavstvu in poklonil v imenu Saveza metalurgov radio-aparat in knjižnico. Zvezni delegat za industrijo in rudarstvo je po nalogu ministra za rudarstvo Bane Andrejeva po nagovoru izročil delavcem 250.000 din, ki naj jih uporabijo za kulturno-prosvetni dvig delavstva. Nato so spregovorili še ostali predstavniki in delegati, med njimi sekretar Saveza metalurgov Hrvatske Ivan Zovko, delegat pomočnik ministra za delo tov. Mojsker, sekretar sindikata kovinarjev Jernej Brolih in drugi.

Končno je v imenu delavstva spregovoril delavec Franc Kristan, ki je zagotovil, da bo delavstvo častno rešilo nalogo, ki stoji pred njimi in vložilo v delo še več truda. Nato so bile poslane pozdravne brzojavke maršalu Titu, ministru rudarstva Bane Andrejevu, predsedniku Gospodarskega sveta Borisu Kidriču, predsedniku vlade LR Slovenije Mihi Marinku in Glavnemu odboru enotnih sindikatov Jugoslavije.

Slavnostni dan, ko so dobili jeseniški delavci zaslužno priznanje vseh narodov Jugoslavije, je bil zaključen s svečano akademijo v Titovem domu.

Mladinska proga Šamac-Sarajevo

V izvrševanju nalog, ki jih je v svojem novoletnem govoru zastavil maršal Tito, bo naša mladina tudi to leto aktivno sodelovala pri izgradnji naše države, pri izpolnjevanju petletnega državnega načrta. Mladina bo letos še s silnejšim poletom gradila nove proge, ceste, tovarne in drugo. Največja delovna naloga jugoslovanske mladine v tem letu bo gradnja nove železnice Šamac-Sarajevo, ki bo dolga 237 km, s 37 postajami in 340 km normalnega tira. Gradnja se bo začela že 1. aprila.

Prvotni načrt je predvideval, da bodo gradili novo progo kot podaljšek proge Brčko-Banovići. Toda mnogo koristnejše in ustrežajoče bo, da bodo zgradili progo po dolini reke Bosne, kjer je sedaj le ozkotirna proga. Dolina reke Bosne je središče rudnega bogastva, zlasti železne rude. V teh krajih so veliki sloji premoga in laporja, iz katerega se izdeluje cement. Razvita je tudi lesna industrija. Obstojajo pa še možnosti za razvoj drugih industrijskih panog. Od tega, s katerim se bo razvijala težka industrija v Bosni, je odvisna tudi hitrost industrializacije naše države in uresničenje prvega petletnega načrta. Zato je treba čim prej izgraditi progo normalnega tira, da bi prevoz in večja dela ne ovirala naše industrializacije. Nova proga pa bo tudi del proge, ki nas bo vezala z luko Ploče ob Jadranskem morju, kar bo dvignilo naš pomorski promet.

Proga Šamac-Sarajevo je daljša od prvotnega načrta za 64 km. Po računih bodo zemeljska dela obsegala skupno s kopanjem temeljev 3.897.000 kub. metrov. K temu moramo prišteti še nad 3 milijone kub. metrov kot dodatek za prevoz, ki je daljši kot 500 m. Za izgradnjo predorov v dolžini 2000 m bo potrebno izkopati 87.000 kub. metrov zemlje. Najtežja dela bodo zgraditev mostu čez Savo, ki bo dolg nad 800 m, predora pri Vranduku, 4 mostov čez reko Bosno ter zemeljska dela, ki bodo najtežja med Žepčem in Zenico in okoli ustja reke Lašve do Kladnja.

Potrebno je, da gradnjo nove proge podprejo vse tovarne, ustanove in vse jugoslovansko ljudstvo, da bo naša mladina svojo nalogo izvršila čim uspešneje in hitreje. S tem si bo mladina Jugoslavije priborila novo veliko delovno zmago in doprinesla mnogo k napredku in lepši bodočnosti naših narodov.

Montgomery Alameinski.

Ljubljana pozdravlja osnutek ustave

Ljubljana, 10. januarja.

Po vseh četrtih in tereni Ljubljane se vršijo sestanki, na katerih ljudje razpravljajo o osnutku ustave LRS. V sredo zvečer se je vršil v Mladinskem domu na Viču masovni sestanek, katerega je vodil tov. Pavlin, sekretar OF odbora četrti Vič. Tov. Mlekuž je podrobno razlagal posamezne člene, nato pa se je razvila diskusija.

Nekoga je zanimalo, kako bo zdaj z okrožnimi sodišči, ko so okrožja razpuščena. Pojasnili so mu, da bodo okrožna sodišča še dalje obstojala, ker so nujno potrebna. Druga je spet zanimalo, katere narodne manjšine v FLRJ imajo iste pravice, kot jih imamo mi. Predavatelj mu je odgovoril, da imajo vse narodne manjšine v državi enake nacionalne pravice.

»Ali ljudska skupščina zaseda javno ali tajno?« je med drugim nekdo zopet vprašal. »Naša skupščina zaseda navadno javno, lahko pa bi se zgodil primer, da bi bila primorana zasedati tajno. Toda pri taki ureditvi države, kot jo imamo mi, do tega navadno ne pride.«

Ko so razjasnili še nekaj vprašanj, so bile prebrane resolucije, ki so jih posamezni tereni četrti Vič poslali Ustavodajni skupščini LRS. Tako so prebivalci terena Vič IV, zbrani na masovnem sestanku, poslali naslednjo pozdravno resolucijo:

»Odobravamo in z navdušenjem sprejemamo osnutek ustave LRS. Prvič v zgodovini bomo imeli Slovenci svojo ustavo, ki je bila sen naših prvobornikov. Združeni v OF smo z neustrašeno borbo dosegli in uresničili besede, ki jih je napisal naš veliki proletar Ivan Cankar: »Narod si bo pisal sodbo sam!« Pozdravljamo našo vladno s tov. Marinkom na čelu in se v celoti strinjamo z osnutkom ustave LRS.«

Tudi ostali tereni so poslali podobne resolucije, ki so bile vse z navdušenjem sprejete.

Prebivalstvo terena Galjevica na Rakovniku se je 8. t. m. zvečer zbralo v domu OF, da se do podrobnosti spozna z osnutkom ustave LRS. Ko je predavatelj iz izbranim referatu obrazložil osnutek ustave, je poudaril, da se moramo zanj zahvaliti predvsem modrenu vodstvu Komunistične partije. Ob tej ugotovitvi je ljudstvo navdušeno

zvikljalo in izražalo svojo hvaležnost Komunistični partiji.

V diskusiji, ki se je nato razvila, so ljudje stali različna vprašanja. Končno so se pogovorili tudi, kako je prav za prav z zamenjavo denarja, ker reakcija troši razne laži. Pojasnjena jim je bila stabilnost našega dinarja, kar v celoti pobija vse bedaste govorce o zamenjavi z odtegljajem. Te govorce in njihove reakcionarne očete pa je sedaj povsem razkrinkala uredba o zamenjavi tisočakov.

Na koncu je bila sprejeta in poslana resolucija Ustavodajni skupščini LRS, v kateri ljudstvo terena Galjevica soglaša in pozdravlja osnutek ustave.

Ljudstvo terena Barje se je v petek zvečer zbralo v prostorih osnovne šole na Barju, da se še enkrat pogovori o ustavi LRS, ki bo v kratkem sprejeta. Tovariš Bitežnik iz četrtne odbora OF Rakovnik je na domač način pojasnil razliko naše ustave od prejšnjih v stari Jugoslaviji in nakazal pridobitve, ki so nam s to ustavo zajamčene. Poudaril je zasluge Komunistične partije za tako demokratično ustavo, kar je ljudstvo potrdilo z navdušenim vzklikanjem KP.

K diskusiji se je prijavil starejši človek, ki je dejal: »K osnutku ustave bi imel samo to pripomniti, da nam daje res take pravice kot še nikoli nobena ustava pri nas. Držimo se je in delajmo povsod tako, kakor nam svetujejo naši voditelji, katere smo si sami izvolili. Mi starejši, ki smo prehodili trnjevo pot vseh mogočih ustav stare Avstrije in Jugoslavije, vemo, kaj smo s to ustavo pridobili. Ti, mladina, boš lahko sadove te ustave že v polni meri uživala. Čim bolj se bomo oddaljvali od sprejema prve slovenske ustave, tem bolj bomo spoznavali njeno vrednost.«

Za njim je nek delavec naglasil, naj se žene zavedajo, koliko so pridobile s to ustavo, v kateri je zajamčena enakopravnost žene na vseh področjih življenja.

Mladinski sekretar je omenil še pridobitve mladine, ki jih jamči ta ustava, in rekel, da v celoti soglaša z osnutkom. Ob koncu so poslali dve resoluciji. Eno vsi skupaj Ustavodajni skupščini LR Slovenije, eno pa mladina in pionirski predsedniku vlade LRS tov. Mihi Marinku.

Plenarni sestanek Centralnega sveta LM

Beograd, 11. januarja. (Tanjug) Dne 20. januarja 1947 se bo pričel v Beogradu 6. plenarni sestanek Centralnega sveta LMJ z naslednjim dnevnim redom:

1. O delu aktivov Ljudske mladine na vasi, referent Rato Dugonjić, predsednik Centralnega sveta LMJ.

2. Proga Samac-Sarajevo, referent Mihajlo Švabić, član sekretariata Centralnega sveta.

3. Izvedba sklepov petega plenuma v ljubljanski organizaciji, poročilo predsednika Mestnega odbora LMS za Ljubljano.

4. Finančno poslovanje organizacije Ljudske skupščine, referent Stevan Doronki, član sekretariata Centralnega sveta.

Predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine ni ugodilo prošnjam za pomilostitev vohunov

Beograd, 11. januarja. (Tanjug) Predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine FLRJ je na svoji seji z dne 10. januarja 1947, reševalo prošnje za pomilostitev, ki so jih vložili: Stefanović Milutin-Miča, bivši novinar iz Beograda; Sušin Zeljko, bivši oficir JA iz Beograda in Jovanović Branko, bivši novinar iz Beograda, ki so bili vsi obsojeni na smrt z ustrelitvijo na podlagi pravomočne sodbe Vrhovnega sodišča LR Srbije K 5/46 z dne 6. jan. 1947. Predsedstvo je sklenilo, da se vloženim prošnjam za pomilostitev ne ugodí.

(Z predsedstva Prezidija Ljudske skupščine FLRJ št. 65 z dne 10. 1. 1947.)

V petek je z zemunske postaje odšel transport 2890 nemških in 812 avstrijskih vojnih ujetnikov

Beograd, 11. januarja. (Tanjug) Danes je z zemunske železniške postaje odšel transport z 2890 nemškimi in 812 avstrijskimi vojnimi ujetniki — bolniki in invalidi —, ki so bili po odloku maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita poslani na svoje domove.

Pred odhodom vlaka je bil na postaji miting, na katerem so sprejeli resolucije, v katerih se odpuščeni vojni ujetniki zahvaljujejo maršalu in narodom Jugoslavije.

zločinca je prišel do izraza, ko je zanikal resničnost izpovedbe prič glede umora nekaj stotin Srbov v mestu Vojnić, kjer je Cerovski mirno gledal, kako podivjani ustaši more in koljejo nedolžno srbsko prebivalstvo; sedel je v avtomobilu in poslušal radio. Vse, kar je mogel Cerovski navesti v svojo obrambo, je, da ni sedel v avtomobilu, ampak je stojel gledal to klanje.

Na današnji popoldanski razpravi je bil zaslišan tudi Blaž Lorković, ki je izjavil, da ni razumel obtožnice in da se ne čuti krivega. Izjavil je, da se je pridružil ustaškemu gibanju leta 1940 in da je imel funkcijo poglavnikovega pobočnika v glavnem ustaškem štabu. Mnogočino klanje Srbov in Židov cinično naziva »revolucionarno rešitev«. Predsednik senata je prebral v izveščilih neko obtožnico, ki jo je podpisal obtoženi Lorković. V njej so navedila ustaški funkcionarjem, kako naj ravnajo z Židi in Srbi. Obtoženi Lorković, ki vedno poudarja, da nima nikake zveze s klanjem ustašev, jasno poudarja v tej obtožnici, da dejstvo, da so nekateri Židje in Srbi prestopili v katoliško vero, teh ljudi nikakor ne reši ustaškega nasilja.

S tem je bila včerajšnja razprava zaključena in se je nadaljevala danes dopoldne.

V Zagrebu se je pričela razprava proti ustaškim zločincem s Kirinom na čelu

Zagreb, 11. januarja. (Tanjug) Včeraj se je začela pred senatom okrožnega sodišča za mesto Zagreb razprava proti ustaškim zločincem Ivanu Kirinu, Božidarju Cerovskiemu, Blažu Lorkoviću in Zdenku Blažekoviću na temelju obtožnice, ki jo je predložil sodišču na podlagi zakona o kaznivih dejanjih proti ljudstvu in državi javni tožilec za mesto Zagreb Vlado Ranogajec.

Sodišče je najprej zasliševalo prvega obtoženca Ivana Kirina, znanega zločinca in bivšega poveljnika »varnostne službe Poglavnikovih telesnih združenj«. Zločinec Kirin je rekel pred sodiščem, da se ne čuti krivega, in je skušal svoja zločinstva opravičevati z »zakonskimi odredbami in naredbami zločinske ustaske vlade, v kateri so bila uzakonjena vsa nasilja, ropanja, umori, požigi itd. Obtožence trdi, da ni vedel za množične umore v taboriščih, da ni vedel za ropanje židovskega in srbskega premoženja.

Na dokaze, ki mu jih je predložil predsednik, je izjavil, da je sicer slišal za neka preganjanja in umore, vendar pa to po njegovem mnenju ni ropanje, ker je imelo »zakonito podlago«. Dejstva pa so ga prisilila, da je priznal svojo zločinsko vlogo v takozvani »neodvisni državi« Hrvatskije.

Na predsednikovo vprašanje je obtoženec priznal, da so bile aretacije in da se jih je tudi sam udeleževal, priznal je, da je sam pretepal pripornike, vendar pa je trdil, »da to ni mučenec«. Obtoženec je izjavil, da je imel Pavelić do njega popolno zaupanje, ker je bil ustaš že od leta 1936. Priznal je, da ni samo skrbel za varnost Paveličeve osebe, ampak je tudi organiziral obsevalno mrežo za aretacije antifašistov.

Med nadaljnjo razpravo se je obtoženec trudil, da bi prikazal svojo policijsko službo kot upravni aparat, svoje agente pa kot upravne uslužbence. Na predsednikovo vprašanje, če so se takrat, ko je bil on šef policije, izvajali maščevalni ukrepi, je obtoženec odgovoril pritrdilno.

Predsednik je nato prebral poročilo komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, ki pravi, da so takrat, ko je bil Kirin šef policije, izvedli maščevalni protukrep nad 565 meščani. Obtoženec je priznal, da je dajal konkretne predloge glede oseb, proti katerim naj bi se izvedli taki ukrepi.

Drugi obtoženec Božidar Cerovski je na vprašanja predsednika senata, ali je razumel obtožnico in če se čuti krivega, izjavil, da je obtožnico razumel, da pa se čuti samo delno krivega.

Obtoženi Božidar Cerovski se je pridružil ustaškemu gibanju leta 1932 in je takrat aktivno deloval pri organiziranju ustaškega gibanja v bivši Jugoslaviji, leta 1939 pa je pobežal v Italijo, kjer se je sešel s Paveličem. Na vprašanje, kakšna je bila njegova prva funkcija v »NDH«, je obtoženec izjavil, da je takoj po vrnitvi iz Italije prevzel dolžnost ustaškega glavnega

poverjenika zagrebske policije, medtem ko je že poprej bil poverjenik glavnega ustaškega štaba. Obtoženec je skušal prikazati, da mu je bila funkcija v zagrebski policiji vsiljena in da ni imel pojma o množičnih aretacijah.

Na vprašanje javnega tožilca, če ve za množično ubijanje Židov in ropanje njihovega premoženja, je obtoženec izjavil, da za to ne ve. Ko pa mu je javni tožilec pokazal nekaj razglasov ustaškega »redarstva« z njegovi podpisi, je obtoženec skušal dokazati, da je bilo to napravljeno brez njegove vednosti. Med vso razpravo je skušal obtoženec prikazati svoje funkcije kot nepomembne ter da sploh ni imel nikake zveze s krvavimi dogodki v NDH.

Na popoldanski razpravi so nadaljevali zasliševanje obtoženega Božidarja Cerovskega. Sodišče je prešlo na dokazovanje zločinskih dejanj, ki jih je storil obtoženec, ko je imel razne vojaške funkcije v ustaški vojski. Bil je poveljnik splitskega ustaškega »zdruga«, ki je vršil neverjetna klanja v Bosni in Hercegovini. Ves cinizem tega

Predavanje o Slovenski Koroški

V petek zvečer je predaval na osrednji ljudski univerzi v Ljubljani delegat zveznega zunanjega ministristva FLRJ tov. Dušan Pirjevec o borbi za Slovensko Koroško. V svojem predavanju je dokazal, da sloni naša zahteva po priključitvi Slovenske Koroške k Jugoslaviji na zgodovinskih, narodnostnih, gospodarskih in političnih razlogih. Borba za Slovensko Koroško je le nadaljevanje stoletne borbe slovenskega naroda za združitev, za priključitev vseh slovenskih dežel k skupni domovini Jugoslaviji. Ta borba pa pomeni tudi nadaljevanje borbe za okrepitev vseh demokratičnih sil na svetu ter za uničenje fašističnih ostankov.

Zahteva Jugoslavije po priključitvi Slovenske Koroške temelji najprej na dejstvu, da živi na Slovenskem Koroškem nad 120.000 koroških Slovencev in da je treba končno že preprečiti germanizacijsko nasilje na tej slovenski zemlji. Nasprotniki skušajo število koroških Slovencev znižati, toda vsi njihovi argumenti se opirajo na ponarejene statistike.

Predavatelj je podrobno govoril o nasilni germanizaciji sredi preteklega stoletja, opisal germanizacijske metode ter naglasil odpornost koroških Slovencev, ki so izpričali svojo življenjsko silo tudi po prvi svetovni vojni, ko se je prvič reševala njihova usoda na mednarodnem področju. Plebiscit, ki so nam ga takrat vsilili, je pomenil dejansko priznanje in potrditev stoletnega germanizacijskega nasilja. Za plebiscit je pomenil samo novo podporo nemško-avstrijskim imperialistom pri njihovih pangermanskih stremeljenjih.

Avstrijske oblasti zapirajo znane protifašiste na Slovenskem Koroškem

Velikovec, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča: Organi avstrijske javne varnosti so začeli takoj po novem letu sistematično preganjati in zapirati znane protifašiste na Slovenskem Koroškem. Ko so brez razloga zaslišali predsednika Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Koroško dr. Franca Petka in preiskali hišo podpredsednika OF dr. Luke Sienčnika, so začeli z množičnimi hišnimi preiskavami in aretacijami koroških Slovencev.

Protest Pokrajinskega odbora OF za Slov. Koroško zaradi hišnih preiskav in aretacij protifašistov

Pokrajinski odbor OF za Slovensko Koroško je v zvezi s hišnimi preiskavami in aretacijami protifašistov poslal britanski civilni upravi v Celovcu protestno pismo, v katerem pravi med drugim:

»V prvih dneh novega leta so avstrijski organi varnosti nepravilno izvršili nekaj hišnih preiskav, zasliševanj in aretacij protifašističnih predstavnikov koroških Slovencev. Te akcije so dosegle višek z aretacijo podpredsednika Pokrajinskega odbora OF dr. Luke Sienčnika, ki je dokazal svoje antifašistično razpoloženje borec se kot partizan na strani velikih zavezniškov skupno z naprednimi silami za demokracijo in pravičen mir.

Mi smatramo delavnost avstrijskih organov varnosti kot provokacijski reakcionarni elementov, ki želijo za vsako ceno udušiti protifašistično gibanje koroških Slovencev, borečih se za svobodo in demo-

Tako so bili aretirani trgovec Azman iz Bistrice in župan Hrost iz Globasnice, Anica in Marija Prajnik iz Dobrle vasi in Janez Cankl ter Fran in Miha Wutte. Dne 5. januarja je bila ponovno izvršena preiskava v hiši podpredsednika Pokrajinskega odbora OF dr. Sienčnika, ki je bil nato aretirani. Z njim je bil aretirani tudi njegov brat Andrej, ki se je kot partizan boril za svobodo Slovenske Koroške.

Ukrepi proti Slovincem predstavljajo namerno pro- vokacijo proti Jugoslaviji

Dunaj, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča:

List »Osterreichische Volksstimme«, glasilo KP Avstrije, objavlja članek, v katerem se oboja teror nad Slovenci na Koroškem. V članku je med drugim rečeno:

»Enotno izvajane ukrepe proti Slovincem na Koroškem, ki so očitno samo posledica odredb z višjega mesta, to je mogoče, zlasti v sedanjem trenutku, oceniti samo kot namerno provokacijo proti sedmi jugoslovanski državi.«

Prevara o »čiščenju« uprave in gospodarstva na Koroškem

Deželna vlada v Celovcu je že poleti 1945 sestavila poročilo na britansko vojaško vladu v Celovcu in zvezno vladu na Dunaju, da je Koroška kot prva dežela od vseh avstrijskih dežel očistila javno upravo in gospodarstvo v deželi od vseh nacifašističnih elementov. To poročilo je bilo sestavljeno z očitnim namenom, da bi zaslepilo inozemsko javnost in zaščitilo domače nacifašiste. Smatrat ga je lahko le kot izvajanje obljube, ki jo je dal deželni glavar Hans Piesch v maju leta 1945 odstopivšemu guvernerju dr. Friedrichu Rainerju, da ne bo preganjal koroških nacifašistov.

Kako pa je deželna vlada izvajala denacifikacijo, naj navedemo samo nekaj primerov:

Zdravnik dr. Valentin Travnik, doma iz Sel pri Borovljah, je bil med vojno borec v koroških partizanskih odredih, njegovo ženo je aretirali gestapo in je bila devet mesecev v gestapovskih zaporih v Celovcu, njegova svakinja Zora Jug je bila obsojena od Volksgerichta v Celovcu na dve leti ječe in odpeljana v kaznilnico v Stadelheim. Prav tako je bila mati obeh imenovanih od Volksgerichtshofa obsojena na dve leti in sedem mesecev in med vojno zaprta v kaznilnici v Aichach in nato v koncentracijskem taborišču Leobenau. Njuno teto Olga Kelih je prav tako obsodil Volksgerichtshof v Celovcu na dve leti in sedem mesecev ječe in je bila zaprta v kaznilnicah v Aichach in Kolbermooru. Družini dr. Travnika in Jugova sta bili med vojno zelo aktivni v borbi proti nacifašizmu. Leta 1946 je dr. Travnik zaprosil, da se sme kot zdravnik naseliti v svojem domačem kraju in otvoriti v Borovljah ordinacijo.

Stanovanjski urad v Borovljah, v katerem so odločali bivši nacifašisti, mu ni hotel nakazati prostorov za ordinacijo. Po številnih intervencijah se mu je posrečilo dobiti prostore za ordinacijo v nekem stanovanju, iz katerega se je izselila lastnica.

Sedaj pa je posegel vmes deželni sanitetni direktor in poklical k sebi dr. Travnika ter mu v zapovedajočem tonu »nasvetoval«, da se ne sme s svojo zdravniško prakso pod nobenim pogojem naseliti v narodno mešanem slovenskem ozemlju Koroške. Ker se pa dr. Travnik temu »nasvetu« ni pokoril, saj v nobenem avstrijskem zakonu ni bilo opore za izdajo takega nasveta, in je hotel kljub temu odpreti zdravniško ordinacijo v Borovljah, je deželni sanitetni direktor pri deželni vladi v Celovcu izposloval pri varnostnem direktorju za Koroško prepoved, da se dovoli dr. Travniku naseliti se v Borovljah. Ta odlok ni imel nobene utemeljitve. Šele po nešteth intervencijah je smel dr. Travnik pod gotovimi pogoji, ki jih je moral podpisati, odpreti zdravniško prakso v domačem kraju.

V istem kraju Borovlje pa sta v dobi, ko se je dr. Travnik boril za svoje pravice, izvrševala že leto dni zdravniško prakso dva nacista, in sicer Adolf Schnerich in bivši SA Obersturmführer dr. Franz Marinschitz, oba bivša člana NSDAP.

V isti dobi, ko je prosil dr. Travnik, da bi se smel naseliti kot zdravnik v Borovljah in je bila njegova prošnja odklonjena, pa je deželni sanitetni direktor takoj izdal dovoljenje za otvoritev zdravniške prakse konkurentu dr. Travnika, biv. SS Obersturmführerju dr. Hansu Malleju, ki je bil prav tako član NSDAP. Tako dr. Malle kakor tudi dr. Marinschitz sta bila v Brigadepersonalbefehl št. 28 od 1. januarja 1941, podpisanim od znanega nacističnega vodje Nibbeja, posebej pohvaljena za svoja nacifašistična junaštva.

Naj navedemo še v ilustracijo primer čiščenja gospodarstva od nacifašistov. Slovenski trgovec Josip Cimžar iz Kotmari vasi je bil v aprilu 1942 z ženo in štirim otroci prisilno izseljen v taborišče v Nemčiji. Z izselitvijo njegovega premoženja so mu po uradni cenzitvi deželne vlade nacifašisti prizadejali 29.820,84 mark škode. Po treh in pol letih bivanja v koncentracijskem taborišču v Nemčiji se je Cimžar v juliju 1945 vrnil domov in zaprosil za obnovu dovoljenja za trgovino. Njegovo prošnjo so reševali naslednji funkcionarji, bivši nacisti: Na občini Kotmari vas župan Alojzij Erlacher, kateri je bil svojčas že ilegalni nacist. Na žandarmerijski postaji v Kotmari vasi pa je podal o Cimžarju poročilo orožniški komandir Trampitsch, bivši član NSDAP, ki je v svojem nacističnem besu opljuval sestreljenega ameriškanskega pilota na Koroškem in v dobi svojega uradovanja na Poljskem streljal poljske antifašiste.

Na okrajnem glavarstvu v Celovcu je prošnjo Cimžarja reševal nadinspektor Koiss, katerega dva sinova sta služila med vojno pri SS. V zadevi stavbenega dovoljenja pa je podal mnenje na deželni vladi referent Mack, ki je bil član NSDAP in katerega nečak je trgovec v Kotmari vasi, ki je bil ilegalni nacist. Končno je odločil, da se Cimžarjeva prošnja odkloni, tudi okrajni glavar za Celovec okoličar dr. Wolte, ki je bil prav tako član NSDAP. Se poprej je podal svoje mnenje referent manjšinskega oddelka pri deželni vladi Cefarin, kateri je 19. februarja 1946 napisal, da ne more prošnje Cimžarja s stališča manjšinskega referata priporočati.

Temu nasproti pa je trgovec Mack v Kotmari vasi, ki je bil ilegalni nacist in po zlomu nacifašizma proti majhni kavciji izpuščen iz zapore, takoj dobil dovoljenje, da nadaljuje s svojo trgovino v Kotmari vasi. Imenovani Mack pa je med vojno prevzel glasom spisa B I I K T / 2 okrajnega vodstva nacistične stranke za Koroško od 2. februarja 1940 trgovino z mešanim blagom in gostilno, lasti Slovenca in antifašista Ogrisa v Bilčovsu, katerega so nacisti odpeljali v koncentracijsko taborišče v Nemčiji in mu zaplenili premoženje. Mack je potem, ko je bil izpuščen iz zapore, pobral podpise pri bivših nacistih v Kotmari vasi, kateri so izjavili, da izpričajo, da Mack kot nacist nikomur ni prizadejal kake škode.

Takih primerov kakor sta zgoraj navedena se je zgodilo na Koroškem na stotine. To se imenuje na Koroškem »denacifikacija«.

Zavezniška vojaška uprava brezobzirno krši „devinski sporazum“

Zavezniška vojaška uprava v coni »A« Julijske krajine že devet mesecev na debelo izvažajo v Italijo stroje in razne industrijske in transportne naprave iz tistih krajev, ki bi morali biti priključeni k Jugoslaviji. Doslej je civilna policija — organ ZVU — odpeljala iz ladjedelnice v Pulju 12.000 kg težak cilindrat, 7 elektromotorjev, 6 hidravličnih črpalk in druge stroje. Iz Valelunghe v Pulju je bilo odpeljanih nad 20 strojev. Okrog 30 strojev je bilo pred dnevi demontiranih in spravljanih v zaboje z napisom »tobak« v tovarni ključavnic v Pulju — z namenom, da jih skrivaj odpeljejo iz Pulja, da bi za to »operacijo« ne zvedeli ogorčeni delavci.

Zavezniške oblasti ne nudijo le aktivne podpore roparjem ljudskega imetja, temveč celo dajejo pobudo za ropanje. Zavezniške oblasti same so demontirale in odpeljale material z železniške proge Prvačina—Volčja Draga—Gorica, ki leži v coni »A«. Ta del proge bi moral biti po osnutku mirovne pogodbe z Italijo, priključen k Jugoslaviji. Ob tej priliki so odpeljali tudi lokomotive, vagoni in motorne vozove.

To ravnanje zavezniških vojaških ob-

lasti pomeni brezobzirno kršenje obveznosti, ki izhajajo iz tako imenovanega devinskega sporazuma. Po tem sporazumu se ne smejo odpeljati iz Jul. krajine nobene naprave kakšnega industrijskega obrata. Namen te določbe je bil, da bi ne zanesli motenj v gospodarsko življenje Julijske krajine. Toda kaj se dogaja? Z odvažanjem industrijskih naprav zavezniške vojaške oblasti nasilno spreminjajo gospodarsko strukturo celotnih področij Julijske krajine in puščajo za seboj prava razdejavanja. ZVU dela torej prav to, kar bi morala po določbah devinskega sporazuma preprečiti.

Zaradi odvažanja industrijskih naprav iz Pulja je brezposelnih že deset tisoč delavcev.

S takim ravnanjem skušajo zavezniške vojaške oblasti že v naprej izigrati interese Jugoslavije, še predno bi bila uveljavljena mirovna pogodba z Italijo. Po osnutku pogodbe, ki jo je izdelal Svet zunanjih ministrov — pri njegovi izdelavi sta pa sodelovala tudi angleška in ameriška vlada — ima država naslednjo pravico do državnega in poldržavnega imetja na prepuščenem področju. Glede zasebnega imetja pa bodo optanti po-

oblašeni, da bodo smeli pod določenimi pogoji odpeljati svoje premičnine. Industrijske naprave so nepremično imetje. Zavezniške vojaške oblasti pa si dovoljujejo celo, da ravnaajo z industrijskimi napravami kot s premičninami!

Pri vsej tej zadevi se jasno očitujejo tri dejstva:

1. Zavezniška vojaška uprava brezobzirno krši določbe devinskega sporazuma;
 2. Zavezniška vojaška uprava izigrava precizne obveznosti, ki sta jih prevzeli angleška in ameriška vlada pri izdelavi osnutka mirovne pogodbe z Italijo;
 3. Pri tem ropanju ljudskega imetja zavezniška vojaška uprava podpira pravilno, ki so že privedla do prelivanja krvi v Pulju, in ki lahko povzročijo še hujše nesreče.
- Ljudstvo Julijske krajine in z njim tudi vsi naši narodi odločno protestirajo proti takšnemu delu ZVU. Tu ne gre za nedvoumno kršitev določb sprejetih sporazumov, ter morajo tako zavezniške vlade, kakor Organizacija združenih narodov storiti potrebne korake za spoštovanje obveznosti sporazuma.

Zasedbene oblasti odobravajo izvažanje industrijskih naprav iz cone A

Reka, 11. januarja. (Tanjug.) Že meseca aprila 1946 je bilo opažati, da iz Pulja stalno odvažajo material in stroje in sicer deloma v Trst, deloma v Italijo.

Delegacija vojaške uprave JA za Julijsko krajino v skupni ekonomski komisiji v Trstu je večkrat postavila vprašanje odvažanja ameriških oblaštem, toda brez uspeha. Pri odvažanju se je izpremenilo samo to, da se danj stroje premeščajo v glavnem v Trst. Angloameriška delegacija v skupni ekonomski komisiji trdi, da s tem ne krši sporazuma Morgan-Jovanović, ker ta ne predvideva prepovedi premeščanja strojev v isti coni. To tako zvano »premeščanje« je postalo posebno živahno v času zasedanja mirovne konferenice, ko je postalo jasno, da bo Pulj pripadel FLRJ. Od dneva sprejema zakona o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij v Jugoslaviji je postal izvoz popolnoma zakonit, to je, lastnik vloži prošnjo pri zasedbeni vojaški upravi, nakar mu ta prevoz dovoli takoj.

Na zadnji seji skupne ekonomske komisije v Trstu, 19. decembra lani, je angloameriška stran zavzela v zvezi z vprašanjem odvažanja strojev popolnoma trgovsko stališče. Po mišljenju Angloameričanov je mogoče v tej stvari storiti samo to, da se ti stroji in naprave takoj odkupijo od lastnikov in da bo zasedbena vojaška uprava samo v tem primeru zajamčila, da bodo stroji ostali v Pulju. Takšno trgovsko stališče pa ne odgovarja duhu sporazuma Morgan-Jovanović.

V zvezi s konkretnimi navedbami

delegacije vojaške uprave JA o odvažanju naprav, je angloameriška stran poudarila, da gre tu za stare italijanske stroje, ki jih ni mogoče uporabiti in ki so bili prodani na dražbi, potem, ko jih je pregledal oficir zasedbene vojaške uprave. Glede ladjedelnice »Scoglio Olivio« priznava angloameriška stran, da so bili nekateri stroji odpeljani v Benetke in Tržič, da pa s tem ni bila zmanjšana zmogljivost ladjedelnice. Prav tako je priznala angloameriška stran glede podjetja »Caprice« in »Selvege«, da so bili odpeljani nekateri stroji, toda trdi, da niso velikega pomena za delo samo v teh podjetjih.

Delegacija vojaške uprave JA je opozorila, da se industrijske naprave odvažajo, da pa ne bi formalno kršili sporazuma Morgan-Jovanović, sklenjenega v Devinu, demontirajo naprave v manjše dele in jih odvažajo v zaboje. Pravno, po angloameriški logiki naprave niso odstranjene, čeprav jih ni več v Pulju. Ko so posamezni deli odpeljani v Italijo, sestavijo zopet stroje in cele naprave iz delov, ki so jih odpeljali iz Pulja.

Delegacija vojaške uprave JA za Julijsko krajino je nadalje izjavila, da je zavzela okupacijska vojaška uprava stališče, da se stroji lahko odvažajo in da bo še naprej dajala dovoljenja za odvažanje. Tako bo Pulj ostal skoraj brez tovarn in brez strojev. Splošno znano je, da ni zaradi fašistične politike, ki se je izvajala v zadnjih 25 letih, med lastniki tovarn nobenega Hrvata in Slovenca, kar pomeni, da bodo odpeljane iz Pulja vse naprave.

V ladjedelnicah v Trstu so popravili prvo električno lokomotivo

Trst, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča: V ladjedelnicah v Trstu so pred dnevi popravili za železniško upravo v Trstu prvo električno lokomotivo. Lokomotiva je težka 94 ton in ima 2500 HP.

Delavska zborovanja po vsej coni A za ponovno uveljavljanje statuta iz leta 1922

Trst, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča: Že dalj časa se po vsej coni A vsi zborovanja delavstva zaradi prevzema delavskih združenj in ponovnega uveljavljanja statuta iz leta 1922, ki ga je fašizem spremenil. Vodstvo delavskih združenj je v rokah ljudi, ki jih je postavil fašistični režim in ki so ostali na svojem mestu tudi po osvoboditvi. Delavci so dosegli, da je ZVU izdal odlok, s katerim stopa ponovno v veljavo stari statut.

Istočasno vodi delavstvo Trsta borbo za prevzem voštva bolniške blagajne. Po enotnih sindikatih so zahtevali, da ZVU čimprej odredi volitve novega upravnega odbora. ZVU pa je s svoje strani predlagala le sestavo neke posvetovalne komisije, v kateri bi bila dva delavca in dva zdravnika, kar pa še ne pomeni rešitve tega vprašanja. Zato se nadaljujejo po vseh tržaških tovarnah zborovanja, na katerih delavstvo zahteva razpis občnega zbora.

Vprašanje preskrbe ljudstva v Istri je bilo v preteklem letu uspešno rešeno

Reka, 11. januarja. (Tanjug.) Oddelek za trgovino in preskrbo pri oblastnem ljudskem odboru je s pomočjo vojaške uprave JA z velikim uspehom rešil težko vprašanje preskrbe ljudstva v Istri. Razdeljenih je bilo 34.872 ton raznih živil, prav tako pa tudi velike količine tekstilnih proizvodov. Cene živini so bile znižane za 25 do 30% glede na leto 1945. Prav tako so bile znižane cene življenjskim potrebščinam tujega izvora za 25%, usnju za 20, čevljev za 15, poljedelskemu orodju za 30% itd.

Istrsko ljudstvo se je odzvalo pozivu ljudske oblasti za odkup surovin ter je bilo na ta način odkupljeno 150 ton bolhača, 191 ton surovih kož in 31 ton volne. Ljudske oblasti so tudi dosegle lep uspeh pri obnovi turizma. Na vzhodni obali Istre je obnovljeno 11 hotelov s 584 sobami. Usposobljeni so tudi hoteli v Pazinu, Poreču, Labinu in Vodnjanu. V letu 1947 je predvidena otvoritev novih hotelov, penzionov in vil, tako na vzhodni kakor tudi na zapadni obali Istre.

Ozopovski teror v Slovenski Benečiji

Trst, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča: Iz Slovenske Benečije prihajajo obupna poročila o strahovanju slovenskega življa po terorističnih ozopovskih in fašističnih tolpah. Teroristi so v zadnjih dneh napadli slovenske hiše v Kravarju in vpili na ljudi: »Poberite se v Jugoslavijo!« Vsakodnevne pogrome in strahovanja vodi terorist Simac Mario iz Kravarja. Ozopovske tolpe se vedno bolj oborožujejo in vodijo razne »čistke« kot fašisti in nacisti med okupacijo.

Kljub silnemu pritisku in terorju pa se narodna zavest Benečanov ni omajala. Za novo leto je bila vsa Benečija okrašena z narodnimi zastavami in napisi »Zahtevamo Jugoslavijo!«

Kako sprejemajo nove člane v civilno policijo Jul. krajine

Trst, 11. januarja. Dopisnik Tanjuga poroča: Zanimiv primer, kako sprejemajo nove člane v civilno policijo Julijske Krajine, se je pred dnevi pripetil v Nabrežini pri Trstu. Ko je tov. Slavec Rado prošil za vstop v policijo, so mu na glavnem stanu civilne policije v Nabrežini dejali, da je prvi pogoj za njegov sprejem ta, da izstopi iz SIAU. To ni prvi primer te vrste. Vendar pa so člani »Lege Nazionale« lahko brez izstopa postali člani civilne policije, čeprav je »Lege Nazionale« znana italijanska fašistična organizacija.

GOVOR GROMIKA V VARNOSTNEM SVETU

Sovjetska delegacija vztraja na izvedbi sklepa Generalne skupščine ZN, da je treba izdelati praktične ukrepe o celotnem vprašanju razorožitve

New York, 11. jan. (Tase). Po oficijelnem sprejemu resolucije Generalne skupščine o odločilnih načelih za regulacijo in splošno omejitev oborožitve je Varnostni svet prešel k proučevanju vprašanja razorožitve in razpravljal o predlogih Sovjetske zveze in ZDA za realizacijo te resolucije.

Gromiko, ki je otvoril debato, je zahteval od Varnostnega sveta, naj sprejme predlog Sovjetske zveze in takoj formira komisijo, ki bo izdelala praktične ukrepe za splošno regulacijo in omejitev oborožitve. Ta komisija bo morala dati poročilo v roku treh mesecev.

»Kakor sem že pojasnil v izjavi, ki sem jo podal 31. decembra 1946 v Varnostnem svetu«, je dejal Gromiko, »je sovjetska vlada svoje predloge z dne 27. decembra dala zato, da bi pospešila izdelavo praktičnih ukrepov, ki bi jamčili za aplikacijo resolucije Generalne skupščine z dne 14. decembra, ki se nanaša na splošno regulacijo in omejitev oborožitve ter oboroženih sil. Potreba za izdelavo tovrstnih praktičnih ukrepov je očitna. Dejstvo, da je Generalna skupščina sprejela prej omenjeno resolucijo, je dodatek velikega zgodovinskega pomena. Toda sedaj gre za to, da preidemo takoj brez odlašanja in zavlačevanja k praktičnemu izvajanju sklepa Generalne skupščine.

Ravno s tem namenom, z namenom pospešiti izdelavo praktičnih ukrepov za realizacijo sklepa Generalne skupščine, je sovjetska vlada predložila Varnostnemu svetu predlog za ustanovitev komisije Varnostnega sveta, ki bo imela naloge, da takoj prične z izdelavo zadevnih ukrepov in da stavi svoje predloge Varnostnemu svetu najkasneje v treh mesecih. Predstavniki nekaterih držav so na seji 31. decembra izrazili željo, naj se o sovjetskih predlogih razpravlja na prihodnji seji. Temu se nisem upiral, ker sem pričakoval, da bo Varnostni svet na svoji prihodnji seji proučil smisel teh predlogov. Danes proučujemo smisel teh predlogov.

Kakor smo videli na prejšnji seji Sveta, je predstavnik ZDA zavzel premalo natančno in jasno stališče do sovjetskih predlogov. Varnostnemu svetu je predložil osnutek resolucije, po katerem bi sedaj Varnostni svet smel proučevati samo eno samo vprašanje, ki ga določa resolucija Gen. skupščine z dne 14. decembra — vprašanje kontrole nad atomsko energijo. Kakor je razvidno iz ameriškega osnutka, bi bilo treba proučevanje drugih vprašanj odložiti za nekaj časa. Osnutek naravnost določa, da mora Varnostni svet podvzeti nove praktične ukrepe za realizacijo resolucije Generalne skupščine, čim bo proučil poročilo komisije za atomsko energijo in sprejel temu primerno resolucijo.

Ameriški osnutek resolucije, kakor tudi izjava ameriškega predstavnika na prejšnji seji Sveta nista prinesla jasnosti v vprašanje, če ZDA predlog sovjetske vlade podpirajo ali ne. Vendar pa je razvidno iz besedila ameriškega osnutka in iz izjave predstavnika ZDA, da način proučevanja raznih problemov v Varn. svetu ni v skladu s to resolucijo. Še več, v protislovju je. Sklep Generalne skupščine ne daje pri proučevanju v njem postavljenih vprašanj nikake prioritete. Govori o potrebi, da mora Varnostni svet brez odlašanja pričeti z izdelavo ukrepov v dveh vprašanjih — splošne omejitve oborožitve in oboroženih sil ter kontrole nad atomsko energijo, da se zavarujejo praktična in efektivna jamstva pri kontroli atomske energije ter splošni regulaciji in omejitvi oborožitve.

Resolucija ne predvideva niti odloga proučevanja vprašanja, ki so v njej omenjena, niti odloga sprejema ustreznih ukrepov v Svetu, da se zavarujejo praktična jamstva pri kontroli atomske ener-

gije in splošne regulacije in omejitve oborožitve ter oboroženih sil. Ravno nasprotno govori o potrebi nujnega proučevanja vseh teh vprašanj. Daje nam naloge, da istočasno proučimo vprašanje kontrole nad atomsko energijo in vprašanje regulacije in omejitve oborožitve ter oboroženih sil, da zajamčimo, kakor predvideva resolucija Generalne skupščine, nujno aplikacijo ukrepov za regulacijo in omejitev oborožitve ter oboroženih sil, prepoved uporabe atomske energije v vojaške namene in odpravo atomskega orožja, ter ostalih tipov orožja, določenega za množično uničevanje.

Kam nas dejansko vodi ameriški predlog? Ni težko razumeti po pazljivem proučevanju, zaradi katerega se je zavlekla izdelava praktičnih ukrepov za realizacijo splošne regulacije in omejitve oborožitve ter oboroženih sil, kajti ustvaril je umetno zvezo med rešitvijo te naloge ter potekom in rezultati proučevanja poročila atomske komisije v Varnostnem svetu. Treba je priznati odkritosrčnost avtorjev tega predloga, katerega logika je zelo preprosta: če sprejmete ameriški predlog za kontrolo atomske energije, tedaj bomo sprejeli predloge, da se izdelajo praktični ukrepi za splošno omejitev oborožitve in oboroženih sil, če bi pa iz kakršnega koli razloga ne šlo vse po želji ameriških predlogov za kontrolo atomske energije, bomo sploh odklonili, da se bavimo z ukrepi za splošno omejitev oborožitve in oboroženih sil. Tak je zaključek, ki se vsiljuje pri čitaniu osnutka resolucije, ki so ga stavili predstavniki ZDA. Tak je smisel te resolucije.

Poskusi, da bi napravili izdelavo konkretnih ukrepov za praktično uporabo sklepa, ki ga je Generalna skupščina sprejela v enem vprašanju, odvisno od poteka in rezultatov proučevanja drugega vprašanja na račun splošne aplikacije sklepa Skupščine, ki se nanaša na načela, ki določajo splošno regulacijo in omejitev oborožitve, ni mogoče opravičiti s sklicevanjem na potrebo, da se da prioriteta kakršnemu koli vprašanju. Dejansko mora Varnostni svet brez odlašanja pričeti z izdelavo praktičnih ukrepov v vseh vprašanjih, ki jih je resila Generalna skupščina. Ker je osnutek resolucije, ki ga je predložil predstavnik ZDA, v protislovju z resolucijo Generalne skupščine, mi je nemogoče sprejeti ameriški predlog.

Ko razpravljamo o vprašanjih, ki izvirajo iz sklepa Generalne skupščine, moramo imeti v vidiku splošne interese Združenih narodov pri utrjevanju mednarodnega mira in varnosti. Oprirati se moramo na potrebe čimprejše aplikacije sklepa skupščine. Odlaganje proučevanja konkretnih vprašanj splošne regulacije in omejitve ter oboroženih sil pod raznimi mogočimi pretvezami ne more prispevati k srečnemu začetku v aplikaciji tega važnega sklepa, ki ima lahko zgodovinsko vlogo v izgradnji trdnega mira in ustanovitvi prijateljskih odnosov med državami.

Upam, da bo Varnostni svet sprejel predloge, ki mu jih je dala vlada ZSSR 27. decembra preteklega leta in da bo brez odlašanja pričel z izdelavo ukrepov, ki bodo zavarovali aplikacijo zgoraj omenjenega sklepa Generalne skupščine.

Za Gromikom so govorili predstavniki ZDA, Avstralije, Francije, Velike Britanije in Sirije.

Z dovoljenjem ZVU je bila zaprta ladjedelnica „Scoglio Olivio“ v Pulju

Pulj, 11. januarja. (Tanjug.) V soboto je prenehala z delom največja ladjedelnica v Pulju »Scoglio Olivio«. Ladjedelnico so zaprli z dovoljenjem zasedbene vojaške uprave, lastniki ladjedelnice pa smejo odpeljati vse stroje, orodje in material v Italijo.

S prekinitvijo dela v ladjedelnici, je ostalo brez posla več kot 500 delavcev. Tako je sedaj v Pulju okoli 5000 brezposelnih. Istočasno kot ladjedelnica je bila izpraznjena tudi tovarna ključavnica »Lu-

chetti«, čeprav je predstavnik vojaške uprave JA v skupni ekonomski komisiji v Trstu obvestil angloameriške člane komisije, da je vojaški upravi JA znano, da bodo stroji odpeljani in da je proti temu protestirala. Ko so se delavci uprli odstranjenju strojev, jih je civilna policija razgnala in aretirala več delavcev.

Pripravlja se odstranitev strojev iz tobačne tovarne, pomorskega arzenala in drugih tovarn.

Nove priprave za nadaljnje odvažanje strojev iz Pulja

Pulj, 11. januarja. (Tanjug.) Zločinsko odvažanje strojev in naprav iz tovarn v Pulju traja še dalje. Fašistični elementi, ki so od leta 1919, neumljeno izkoriščali prebivalstvo Pulja, se sedaj poslužujejo s pomočjo okupacijskih vojaških oblasti in civilne policije vedno novih in novih sredstev, da bi iz težko poškodovanega mesta odpeljali tudi zadnja sredstva za proizvodnjo. Sedaj plačujejo visoke denarne vsote kot nagrado za pomoč pri odpeljavanju strojev. Tako je lastnik električnega mlina »Sansa« pričel razgovore s »Squadra d'azione«, ki ji je obljubil 100.000 lir za pomoč pri odpeljavanju strojev.

Prebivalstvo Pulja je podvzelo korake pri okupacijski vojaški upravi zaradi zaščite imovine mesta. Odločno stališče prebivalstva Pulja je imelo za posledico, da je večeraj podalo ostavko 12 civilnih policistov, prišla pa je nova okrepitev

56 civilnih policistov iz Trsta, na čelu z glavnim inspektorjem Metojem.

Brez dvoma je prihod nove skupine civilnih policistov v neposredni zvezi s pripravami fašističnih elementov za nadaljnje odvažanje strojev iz puljskih tovarn. Dogodki 3. januarja niso v ničemer preprečili reakcionarnim elementom, da ne bi še nadalje delali načrtov za izvedbo svojih zločinskih namer. Upajo si celo groziti, da bodo uničili naprave podjetja, če jim bo preprečeno odvažanje strojev iz posameznih tovarn.

Prebivalstvo je disciplinirano, vendar odločno spremlja razvoj dogodkov in ne bo dovolilo, da bi jim odvzeli osnovna sredstva proizvodnje ter zahteva od zasedbene vojaške uprave, naj podjetjem vrne stroje, za katere je bilo izdano dovoljenje, naj se premestijo — baje zaradi popravil.

UNRRA-ine dobave osvobojenim deželam po 1. jan. 1947

Washington, 11. jan. (Tanjug.) USIS poroča: Generalni direktor UNRRA-e Lowell Roosa je v svoji izjavi za tisk orisal preostali program dela UNRRA-e. Po tem programu bo v 16 držav, ki dobivajo pomoč, poslanih okrog 6 milijonov ton materiala v vrednosti 662 milijonov dolarjev.

Vrednost materiala, ki naj bi ga od januarja 1947 naprej dobavili ostalim deželam, znaša: Albanija 9.655.000 dolarjev, Avstrija 17.641.000, Belorusija okrog 12 milijonov, Češkoslovaška nad 45 milijonov, Dodekaneški otoki 94.000, Abesinija 334.000, Finska okrog 310.000, Grčija nad 29 milijonov, Madžarska nad poldrug milijon, Italija nad 119 milijonov, Korea 822.000, Filipini 4.525.000, Poljska blizu 68 milijonov, Ukrajina nad 29 milijonov, Jugoslavija nad 56 milijonov in Kitajska nad 269 milijonov dolarjev.

Borovlje v Rožu: Slovensko kulturno središče za Spodnji Rož, znano daleč naokrog v Evropi po slovenskih puškarjih.

Slovenj Plajberk: Zavedna slovenska vas blizu Borovlje. Iz teh krajev so nemški šovinisti prisilno izselili mnogo slovenskih družin v delovna taborišča v Nemčijo, na njih domove pa naselili tuje-naciste iz nemških pokrajin Avstrije.

Ukrepi za zagotovitev redne prehrane

Slovenija je v pogledu prehrane močno vezana na uvoz iz drugih republik. Veliki industrijski centri, mesta močnega agrarnega zaledja in nerodovitni planinski predeli potrebujejo mnogo več hrane, posebno žit, kolikor je pridelava sama Slovenija. Razen plodnih poljedelskih predelov vzhodne Štajerske, spodnje Savinjske doline, Krškega polja ter nekaterih manjših delov Gorenjske in Notranjske se pri nas ne pridelava toliko, da bi zadostovalo za prehrano domačega prebivalstva. Razen nekmečkega prebivalstva je na pomoč v prehrani navezan tudi dober del revnih kmetov, ki more svoje potrebe pokriti z lastnim pridelkom samo za nekaj mesecev v letu.

Do začetka letošnjega žitnega leta smo krili večino potreb v žitu in moki iz dobav UNRRA-e, dočim smo v avgustu dalje navezani izključno na lastna sredstva Jugoslavije. Letošnja letina zdaleč ni izpolnila pričakovanj. Velika suša v najbolj plodnih predelih Jugoslavije je povzročila, da so se ugodna pričakovanja spremenila v nujnost varčnega in modrega gospodarjenja s pridelanimi žitnimi.

Ko imamo na eni strani opravka z omejenimi zalozami žita, mora na drugi strani oblast poskrbeti za redno in zadostno prehrano prebivalstva. Predvsem je treba ohraniti na zadostni stopnji delovno sposobnost delavstva in njihovih družin, poskrbeti je treba za prebivalstvo mest in ostalih potrošnih središč, ki so navezana zgolj na preskrbo s strani države, ter končno poskrbeti tudi za tisti del kmečkega prebivalstva, ki ne pridelava zadosti za svojo najnujnejšo prehrano, oziroma ki nima možnosti, da se sam oskrbi v svojem področju s hrano.

Te naloge ljudska oblast ne bo mogla izpolniti, če bo šlo po dosedanem načinu naprej. Zato so potrebni ukrepi, h katerim je pristopila vlada naše republike, in sicer predvsem v teh smereh:

1. Treba je doseči, da bodo dobivali živilske nakaznice za moko samo tisti, ki imajo do njih pravico, to se pravi taki, ki nimajo možnosti, da se sami oskrbe. Kontrola živilskih nakaznic po okrajih, ki je sedaj v teku, kaže, da so ljudski odbori lahko miselno razmetavali živilske nakaznice ter jih dajali vsakomur, ki jo je zahteval, ne da bi se vestno prepričali, če jo je resnično potreben. Že dosedanja primeri kažejo, da je bilo v Sloveniji najmanj 100.000 nakaznic za moko izdanih preveč. Dogažali so se primeri, da so dobivali nakaznice posestniki s 37 ha zemlje (KLO Govlje), da so ljudski odbori priznali nakaznice kmetovalcem, ki so pridelali

manj kot 250 kg žit na osebo, namesto da bi vzeli kot minimum 142 kg; ljudski odbori niso upoštevali pridelka ajde, prosa, fižola itd. Razumljivo je torej, da bi preskrba morala zaiti v težave, če bi se zaloge moke še nadalje tako brezvestno razmetavale.

Prav tako moramo preiti k odločni reviziji dodatnih živilskih nakaznic. Tako ljudski odbori kakor tudi mnoge sindikalne organizacije so razvrščale upravičence v posamezne kategorije, ne da bi se vestno prepričale in presodile upravičenost do posamezne kategorije. Na ta način je nesorazmerno poraslo število dodatnih živilskih nakaznic, ki seveda spet vežejo znatne količine hrane. Prav tako se pri dodatnih kartah večinoma ni upoštevalo dejstvo, da je dober del delavstva, zlasti izven največjih delavskih središč, doma s posestev, na katerih mnogi pridelajo vsaj za del svojih potreb. Taki imajo pravico do kart samo v tistem razmerju, kolikor jim lastna domača sredstva ne zadostujejo.

2. Dejstvo, da moramo večino hrane uvažati, nam nalaga še posebno dolžnost, da izrabimo tudi vsa lastna sredstva. Izkusnje iz odkupa žitaric nam dokazujejo, da so mnogi ljudski odbori, zlasti v bogalejših predelih, namerno ali pa vsaj oportunistično zamočali večje količine pridelka, kljub temu, da so bile naše uredbe o obvezni oddaji žita popolnoma sprejemljive za naše razmere. Na ta način je Slovenija izgubila stošine vagonov žita, ki gredo mnogokrat v namene brezvestne spekulacije. Tudi v tem pogledu je danes potrebna energična kontrola in revizija obračunov. Ugotovitve sedanje kontrole nam kažejo, da se je delalo ponekod zelo nevestno. (Slovenija vas v plujskem okraju je n. pr. prikrižala 3 do 4 vagone žita.) Pri prikrižanju so mnogokrat sodelovali tudi lastniki privatnih mlatilnic. Potrebna je torej takojšnja natančna revizija obračunavanja viškov žitaric, in to zlasti po rodovitnejših predelih Slovenije.

3. V Sloveniji imamo nad 3000 mlino, ki jemljejo za mletje merico. Mlinarji so prav tako dolžni izročiti vse viške (to je vso moko preko lastnih potreb, ki so določene v uredbi naše vlade) državi. Vendar doslej zelo redki ljudski odbori kontrolirajo te mlino ter s tem povzročajo, da gredo stošine vagonov moke v črnoborzijsko spekulacijo, namesto da bi jih dobili tisti, ki jih resnično potrebujejo.

To so glavne smernice, po katerih bo ljudska oblast na čelu z vlado zagotovila redno preskrbo vsemu tistemu prebivalstvu, ki nima lastnih sredstev za preživljanje. Samo ti imajo pravico za-

htevati, da jim manjkajoča sredstva preskrbi država, medtem ko nihče, ki hrano sam pridelava ali pa si jo lahko brez posredstva države nabavi, do živilskih nakaznic nima prava in jih ne sme dobiti. Vsako lahkomišelnost in razmetavanje in razmetavanje hrane in s tem v zvezi nakaznic za hrano bi šlo na škodo stvarno potrebnim.

Se eno moramo po preteklih izkušnjah posebno poudariti: Vsi odgovorni odborniki, funkcionarji in uslužbeni ljudskih odborov se morajo zavedati, da so za svoje delo tudi kazensko in materialno odgovorni. To odgovornost bomo odločno zahtevali in uveljavljali. Zato je treba na področju preskrbe uesti vsepovsod strogo nadzorstvo ter vse pomankljivosti in pogoške po najhitrejši poti odpravljati.

Ne bo pa zadostovalo, da prepustimo skrb za ta vprašanja zgolj oblastnim organom. Naše množične organizacije so še prav posebno dolžne prijeti s svojim sodelovanjem, pomagati ljudskim odborom ter zlasti pritegniti k reševanju teh zadev naše delovne množice mesta in vasi. Mobilizirati je treba zadruge, ki naj s svojo odkupno delavnostjo pomagajo izboljšati prehranske razmere ter povežati našega kmeta in njegovo proizvodnjo s splošnim našim gospodarstvom.

Vsi ti ukrepi bodo zagotovili, da pri nas nihče ne bo trpel lakote, da bo uveden red v prehrano ter da bomo tako brez znatnejših težkoč prišli do nove letine. Ti ukrepi vlade in vse ljudske oblasti bodo pa prav tako zaprli usta škodoželjnim sovražnim elementom, ki skušajo danes begati ljudstvo z napovedmi o lakoti in drugih nesrečah. Z vestnostjo in varnostjo bomo lahko gladko prebrodili vse težkoče.

Tone Fajfar
minister trgovine in preskrbe

Poročilo Kontrolne komisije o poslovanju uprave zdravilišča Slatina-Radenci

Zdravilišče Slatina-Radenci je po osvoboditvi prešlo v last države. V začasno upravo ga je začasno sprejel Ministrstvo za narodno zdravje, pozneje pa je zdravilišče prešlo v sestav državnega gostinskega podjetja »Turist-hotel«. Naloge zdraviliške uprave so bile dokaj velike, saj je bilo treba obnoviti delno demolaran obrat. Nekatera okoliščina pa so govorile, da poslovanje zdraviliške uprave ni takšno, kot bi moralo biti. Kontrolni oddelek »Turist-hotela« je že v avgustu pregledal poslovanje uprave, kjer je ugotovil manjše nedostatke. Kontrolna komisija okoliščin inšpektorat Maribor pa je v novembru izvršil temeljit revizijski pregled celotnega poslovanja in pri tem ugotovil sledeče:

1. Vodstvo zdraviliške uprave, pa tudi nekateri nameščenci niso imeli pravičnega, odgovornega odnosa do zdravilišča kot ljudske imovine. Posebno v gospodarstvu vsakokratni odgovorni upravniki niso razpolagali z ljudsko imovino s čutom odgovornosti, ni kontrolirali dela in poslovanja nameščencev, tako da so ti lahko nekontrolirano zlorabljali svoj položaj in premoženje, s katerim so upravljali.

Od osvoboditve pa do 3. aprila 1946 je bil upravniki podjetja komercialni ing. Kosmač Janez, ki ni uvedel pravičnega knjigovodstva, ni vodil nadzorstva nad uslužbeni, tako da je obrat pešal in ni dosegel niti predvojnega storilnosti. Od 3. aprila dalje je kot pomočnik upravnika še bolj zanemarjal podjetje in ni skrbel za organizacijo gospodarstva, zaradi česar so nastali v poslovanju primanjkljaji.

3. aprila 1946 je postal upravniki podjetja Mamilović Franc, ki je površno, brez vsakega čuta odgovornosti vodil obrat, ni kontroliral dela uslužbenecv in s tem omogočil posameznikom manipulacije z državnim imetjem.

2. Tehnični odsek zdravilišča je v času od 1. junija do 31. avgusta 1946 neupravičeno potrošil 1608 litrov bencina, 765 litrov nafte in 1202 litra petroleja ter s tem oškodoval upravo za 28.294,50 din. Kakor je kontrolna komisija tudi v mnogih drugih državnih podjetjih ugotovila, da neracionalno in delno neupravičeno uporabljajo motorna vozila, tako je tudi tehnični odsek zdravilišča Slatina-Radenci neupravičeno uporabljal velike množine tekočega goriva, ki ga v knjigi materiala ni mogel opravičiti. Za ta primanjkljaj je v prvi vrsti odgovoren bivši tehnični referent Bavdek, ki je izdajal gorivo brez oziroma dejanskega potrošnja in tudi neupravičeni osebam.

Za poslovanje tega oddelka odgovarja tudi bivši upravniki Mamilović Franc, ki je obračune o tekočem gorivu podpisoval in ni vodil kontrole, kakaj in v kakšne svrhe se je gorivo uporabilo. Za ta primanjkljaj pa je skrivna tudi uprava »Turist-hotela« v Ljubljani, kateri je uprava zdravilišča pošiljala mesečna poročila o uporabljenem gorivu, vendar ta ni kontrolirala, čemu potrebuje uprava zdravilišča Slatina-Radenci mesečno tako velike količine goriva.

3. Ekonomat zdravilišča, ki ga je vodil od 1. maja do 1. avgusta 1946 Kaplan Jože, ni vodil predpisanih knjig in ni vpisoval ter obračunaval sprejetih in izdanih živil. Po obstoječih zapisnikih, ki jih je ekonomat vodil, je komisija ugotovila v ekonomatu primanjkljaj v znesku 138.340,28 din. Za znesek pa je gotovo večji, ker kontrola ni mogla ugotoviti natančne vsote, ker ni bilo pravičnega knjigovodskega poslovanja.

1. avgusta 1946 je kontrola »Turist-hotela« ugotovila v poslovanju ekonomata različne nepravilnosti. Ob tej priliki je zahtevala od zdraviliške uprave, da inventura vso zalogo živil in pijač, da izloči iz skladišča nekatere privatne zaloge živil, ki so bile spravljene v istih

Odloki gospodarskega sveta FLRJ o prispevkih za sklade vodstva podjetij

Gospodarski svet FLRJ je s sodelovanjem osrednjega odbora Enotnih sindikatov predpisal odstotke, odnosno računске faktorje, ki jih bodo podjetja prispevala v sklad vodstva podjetja. Ti odloki veljajo za državna rudarska in industrijska podjetja zveznega in republiškega pomena, za državna trgovinska podjetja, za državna gradbena podjetja zveznega in republiškega pomena in za državna gostinska podjetja.

Državna rudarska in industrijska podjetja. Splošni odstotek načrtnega dobička, ki se plačuje v sklad vodstva, je določen na 2,5 % celotnega načrtnega dobička vseh podjetij.

Odstotek naznačenega dobička, ki se plačuje v sklad, znaša: a) 25 %, kadar podjetje zniža za načrtom določeno polno lastno ceno izdelkov do 10 %; b) 30 %, kadar zniža ceno do 15 %; c) 38 %, kadar zniža ceno do 20 %; d) 50 %, kadar zniža ceno za preko 20 %.

Za leto 1946, ko se še ni poslovalo po načrtu, je plačati v sklad vodstva 10 % čistega zaslužka.

Državna trgovinska podjetja. Maksimalna stopnja prispevka v sklad vodstva za državna trgovinska podjetja na debelo je določena na 1 % skupnega letnega prometa, za državna trgovinska podjetja na drobno pa na 5 % skupnega letnega prometa podjetja. Pristojni upravno-operativni voditelji bodo v mejah gornjih maksimalnih prispevkov ugotovili individualne prispevke za posamezna podjetja (v promilih) na ta način, da bodo skupni letni znesek plač uslužbenecv podjetja pomnožili s posebnim računskim faktorjem, ki je z odlokom določen na 25, in zmožek delili s predvidenim letnim prometom podjetja.

Poleg tega se steka v sklad vodstva podjetja 50 % razlike med normiranimi nabavnimi oziroma prodajnimi stroški in dejanskimi nabavnimi in prodajnimi stroški, če so nižji.

Ker bo v enotnih cenah že upoštevana v okviru marže (rabata) maksimalna stopnja prispevka v sklad, bodo morala podjetja z nižjo individualno stopnjo prispevka odvesti razliko med maksimalno in individualno stopnjo na bančni račun svojega upravno-operativnega vodstva.

Od dobička, ki so ga državna trgovinska podjetja na debelo in drobno dosegla v letu 1946, se vplača v sklad vodstva 2,5 %.

Državna gradbena podjetja. Odstotek predvidenega dobička, ki se vplačuje v sklad vodstva podjetja, se izračuna na podlagi določenega splošnega računskega faktorja v razmerju s številom potrebnih delovnih ur po normi za posamezni gradbeni objekt in z zneskom predvidenega dobička za dotični gradbeni objekt (način računanja je določen z uredbi o skladu vodstva državnih gradbenih podjetij). Z odlokom Gospodarskega sveta je ta računski faktor določen na 10. Število potrebnih delovnih ur za dotični gradbeni objekt se pomnoži s faktorjem (torej z 10) in zmožek deli z zneskom predvidenega dobička za dotični gradbeni objekt.

Od nepredvidenega dobička gradbenih podjetij se vplačuje v sklad vodstva naslednji odstotki: a) kadar zmanjšajo podjetja normirane materialne stroške, izdelavne plače, splošne stroške gradilišča ter prodajne in upravne stroške do 15 %, se vplača v sklad vodstva 40 % nepredvidenega dobička podjetja; b) kadar pa znižajo podjetja te stroške za preko 15 %, se vplača v sklad vodstva podjetja 50 % nepredvidenega dobička podjetja.

Za leto 1946 je določeno, da se vplača v sklad vodstvu podjetja 10 % čistega zaslužka.

Državna gostinska podjetja. Odstotek prispevka v sklad vodstva od rednega dobička se izračuna (po uredbi o skladu vodstva državnih gostinskih podjetij) na podlagi splošnega računskega faktorja v razmerju z zneskom plač tehnične osebe in skupnim zneskom predvidenega dobička podjetja. Ta računski faktor je določen na 20. Znesek plač tehnične pomožnega osebja se pomnoži z računskim faktorjem (z 20), nakar se zmožek deli s skupnim zneskom rednega dobička podjetja.

Od izrednega dobička državnih gostinskih podjetij, ki se doseže z znižanjem splošnih stroškov režije pod normirane stroške, pripada po odloku Gospodarskega sveta skladu vodstva podjetja 50 %.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Ustanovitev broderske žole je določena z uredbi zvezne vlade. Šola bo ustanovljena v Beogradu s stopnjo srednje strokovne šole. Pouk bo trajal štiri leta. V nji se bo usposabljal strokovni kader za rečno plostvo. Šola bo imela dva oddelka: broderskega in strojnega.

Pravilnik o opravljanju izpita za kinooperaterje je izšel v Uradnem listu LR Slovenije št. 1. z dne 4. t. m. Pravilnik predpisuje, da smejo samostojno obratovati s kinooperaterskimi napravami v kinematografskih podjetjih samo delovne moči, ki so položile izpit za kinooperaterje.

Zvezna visoka kmetijska šola za planinsko gospodarstvo bo ustanovljena v Sarajevu. Šola bo samostojna ustanova s stopnjo fakultete, pod pristojnostjo kmetijskega ministrstva FLRJ. Šola bo vzgajala strokovnjake za kmetijsko izkoriščanje planinskih in hribovitih področij in organizirala znanstveno delo za preizkušanje metod umnega izkoriščanja in razvoja kmetijskih panog na planinskih tleh. Za poizkusna dela bo lahko imela svoje poizkusne terene po vsej državi.

Organizacija hidrometeorološke službe. Zvezna vlada je izdala uredbi (»Uradni list FLRJ« št. 2. 7. t. m.) o organizaciji te službe. V ta namen bo ustanovljena pri vladi FLRJ zvezna uprava za hidrometeorološko službo. Za naloge hidrometeorološke službe in drugih ustanov bodo ljudske republike lahko ustanovile za svoje področje uprave.

Nova industrijska šola v Borovu je bila nedavno odprta z namenom, da se v nji usposablja strokovne moči za obutveno industrijo. Šola šteje 235 učencev iz raznih krajev države.

Šola za filmske igralce in režiserje bo odprta 1. aprila v Beogradu. Pouk bo trajal dve leti. Posebna komisija Komiteta za kinematografijo bo od 10. t. m. do 1. marca izbirala v Beogradu 4 vseh središčnih ljudskih republik kandidate za filmske igralce.

Mogočen spomenik padlim borecem bodo postavili v Karlovcu. Do zdaj so zbrali zanj 1.652.824 din. Spomenik bo stal na vrhu Petrove gore, bodisi kot grobnica ali obelisk.

Dober odkup olja v Dalmaciji. Dostoj je bilo odkupljenega že precej olja v posameznih okrajih. Tako so v koruškem okraju odkupili 28.682 kg olja. V nekaterih krajih olive še niso obrane, ker se obriranje navadno zavleče pozno v zimo.

Lep uspeh v prvem mesecu majskega tekmovanja je doseglo kovinarsko podjetje »Proleter« v Beogradu. Preseglo je proizvodni načrt za 33 % in znižalo proizvodne stroške za 10 %. Razen tega je delovni kolektiv tega podjetja prispeval še 4000 prostovoljnih delovnih ur.

Priznanje delovnemu kolektivu smodnišnice v Kamniku

Delovni kolektiv smodnišnice v Kranju upravlja težko in požrtvovalno delo. Proizvodi tega podjetja so izredno važnosti, kajti brez različnih eksplozivov, ki jih izdeluje smodnišnica v Kamniku, bi bil ohromljen produkcijski proces naših rudnikov, bi bila onemogočena gradnja predorov in zasek na železnicah, bi bila nemogoča gradnja naših hidrocentral. Pri vseh teh in nešteti drugih delih je posebno udeleženi tudi celotni delovni kolektiv smodnišnice. Posebej pa je treba poudariti, da sedanja proizvodnja smodnišnice kvantitativno in kvalitativno daleč presega predvojno.

Toda svojevrsni produkcijski proces, ki je združen z veliko osebnim odgovornostjo in nevarnostjo, zahteva za posamezne izdelke določen strogo odmerjen čas. Zato je v smodnišnici onemogočeno proglašanje udarnikov na način, kakor je možen po drugih tovarnah. S tem pa ni rečeno, da smodnišnica v Kamniku nima udarnikov. Mnogo je med njimi tovarišev in tovarišic, ki so v preteklem letu izvršili svoje naloge z izredno vest-

nostjo, požrtvovalnostjo in z vso vnamo.

Zato je dobil udarniški kolektiv delavcev, nameščencev in inženjerjev kamniške smodnišnice 10. januarja zaslužno priznanje in pohvalo. Na pristrčni slovesnosti je zbranim kolektivu spregovoril minister za delo LRS tov. Tomo Brejc, jim izrekel priznanje za njihove delovne napore pri obnovi domovine in jim izročil umetniško izdelano diplomu. Brzobjavne čestitke in pohvale so delovnemu kolektivu poslali tudi ministrstvo narodne obrambe FLRJ, zvezno ministrstvo za rudarstvo in upravo vojne industrije ministrstva narodne obrambe. V imenu uprave vojne industrije je kolektiv čestital major inž. Lukič. Sekretar okrajnega ljudskega odbora in predsednik KSS v Kamniku sta se posebej zahvalila in pohvalila delavce za njihovo prostovoljno delo pri obnovi porušenih kmečkih domov v Bohinju in drugod.

Za čestitke in pohvale so se v imenu vsega kolektiva zahvalili upravniki smodnišnice, predsednik sindikalne podružnice in najstarejši delavec tov. J. Česen.

V SLOVENSKEM PRIMORJU SO KMETJE ORGANIZIRALI DVE VZORNI PRODUKTIVNI ZADRUGI

V Slovenskem Primorju so kmetje vasi Gabrovica v Istri in kmetje na Vipavskem organizirali dve kmečki obdelovalni zadrugi. Zadruga v Gabrovici v Istri ima korenine že iz leta 1944. Po osvoboditvi pa so se kmetje še bolj združili in dalje obdelovali zemljo na zadrugi način.

Kmečko produktivno zadrugo na Vipavskem so organizirali posamezni kmetje iz vasi Podgraja, Lozice in Manče. Ta zadruga je gospodarsko mnogo močnejša od zadrug v Istri, ker je zemlja bolj rodovitna. Člani so se oprijeli dela z velikim veseljem, že gradijo hleve za skupno uporabo in že so sestavili gospodarski načrt za leto 1947. Trdijo, da ga ne bodo samo izpolnili, ampak tudi prekoračili. Ko so to videli ostali kmetje, so sklenili, da se bodo tudi oni organizirali v skupno zadrugo. V že organizirani kmečko-produktivni zadrugi pa so le mali in srednji kmetje. Spočetka je bilo pripravljeno stopiti v zadrugo tudi nekaj velikih kmetov, vendar pa niso vstopili, ker mali in srednji kmetje niso hoteli sprejeti njihovih pravil, po katerih bi večji kmetje imeli več pravic v zadrugi.

Kmečko-produktivna zadruga v vipavskem okraju ima 72 članov, to je 13 družin in 23 ha orne zemlje. V vinogradih

je 35.700 trt. Poleg tega ima zadruga še 10 ha gozda in 15 ha ostale zemlje.

V kmečko-produktivno zadrugo v Istri je vključenih 86 članov, to je 17 družin. Zadruga ima 20 ha orne zemlje, okrog 22.000 trt v vinogradih in 80 ha gmajne.

Ti dve zadrugi sta prvi kmečko-obdelovalni zadrugi v Slov. Primorju.

Lepi uspehi poizkusnega pridelovanja bombaža so bili doseženi lani v barskem, uljičinskem, titograjskem in danilovgraškem okraju. Letos bodo posejali v Crni gori bombaž na površini 500 ha. Za vsakih 100 kg surovega bombaža bodo pridelovalci prejeli po 10 m platna in sukance. Surovi bombaž je bil lani po 28 din kg pri 8,5 % vlage.

Sole za splošno izobrazbo dobijo naši delavci Komite za šole in znanost vlade FLRJ je razposlal nedavno vsem republikanskim prosvetnim ministrom okvirna navodila o ustanavljanju šol za splošno izobrazbo delavcev. Ena takšnih šol je bila že odprta v Beogradu in obiskuje jo 140 delavcev, v glavnem udarnikov. Naloga teh šol je, da nudijo delavcem, predvsem udarnikom, na najučinkovitejši način splošno izobrazbo. Učni načrt določa naslednje učne predmete: prirodoslovje in matematika, nauk o človeku in higiena, ruščina, zgodovina, ustava FLRJ itd.

Proizvodnja na Hrvatskem je bila v novembrskem tekmovanju v celoti povečana za 18,92 %. V istem razdobju se je izboljšala kakovost izdelkov za 19,2 %, produkcijski stroški so pa bili znižani za 14,75 %.

Premog za plinarne

Pred nedavnim je sklenila naša državna trgovinska pogodba s Poljsko. Po tej pogodbi nam bo Poljska dobavljala tudi večjo količino visokovrednega premoga. Te dni je prispela v Maribor prva pošiljka 30 vagonov plinskega premoga za Mariborsko mestno plinarno.

Dviganie znanja pri ženah - ena osnovnih nalog AFŽ

Če s pridom prebiramo centralna in republiška glasila Ljudske fronte in AFŽ, moramo ugotoviti, da se je kampanja za pismenost, ki se je začela v decembru, razširila skoraj v vsako vas Jugoslavije in da je zajela zlasti lepo število žena. To je razumljivo, saj je od 5 milijonov nepismenih, ki nam jih je zapustila stara Jugoslavija, velika večina žena. V tej kampanji je v polni meri sodelovala AFŽ Jugoslavije s svojimi številnimi republiški, okrajnimi, vaškimi in uličnimi organizacijami. Pomagala si je z najrazličnejšimi oblikami. Veliko je število žena, ki so svoje znanje razširile na druge, učiteljice, ki so častno izpolnile svojo nalogo. Toda ni naš namen, govoriti o tem, kaj vse so napravile naše organizacije v kampanji za pismenost po vsej Jugoslaviji. Naš namen je spregovoriti o tem, kaj mora v tej kampanji, ki se vrši po vsej Jugoslaviji, storiti naša, to se pravi slovenska AFŽ.

Pri nas v Sloveniji ne moremo govoriti o kakem pomembnem procentu nepismenosti, razen morda v Istri. Kar se tiče Istre same, jo je naša organizacija podprla v njenih naporih, da bi organizirala analfabetske tečaje, ustanovila vsake knjižnice, bralne krožke itd. Poslala je precej knjig in pisanih potrebščin, ki so jih v ta namen zbrale z obilno dobro voljo naše žene po vseh krajih Slovenije. Gotovo je, da v tem pogledu naša AFŽ še ni dovolj napravila in da mora še nadalje dati iniciativno za nabiranje knjig in šolskih potrebščin.

Toda zdaj gre za to, da si naša organizacija postavi vprašanje: kaj mora in more storiti v okviru kampanje za pismenost AFŽ Slovenije? Kaj so naše dolžnosti v času, ko vsa Jugoslavija z uspehom vodi na stotine in stotine tečajev in v svrhu izobraževanja naših ljudi, v času, ko se je naučilo pisati in čitati toliko mož, žena in otrok, kot se jih ni v stari Jugoslaviji leta in leta.

Pri nas imamo dovolj šol, dasi so zaradi vojne nekatere še v takem stanju, da povsem še ne odgovarjajo potrebam svojega okoliša. Pri nas imamo še kar precejšnje število učiteljev in učiteljic, dasi nam jih primanjkuje. Vendar lahko rečemo, da je pri nas v veliki večini šola dostopna vsem našim otrokom, da niso šole tako redko posejane, kakor po nekaterih drugih republikah Jugoslavije. In vendar mi tega ne izkoriščamo v polni meri. So še nekatere matere v naši republiki, ki ne smatrajo za potrebno, da bi pošiljale svoje otroke v šole, če je kako drugo delo doma, če mora otrok na pašo, če je šola oddaljena itd. Zakaj tako ravna? nekatere matere? Res, v mnogih primerih zato, ker je šola daleč, ker je mraz, visok sneg, ker ni obutve, ker je doma najbo delo itd., vendar pa tudi zato, ker se jim ne zdi, da bi bila šola tako zelo potrebna otroku, da bi jo moral obiskovati ob vsakem času, ob vsakem vremenu.

In to narekuje naši organizaciji nalogo, da dela z materami. Ne samo, da jih prepričuje, da mora vsak državljan Jugoslavije biti šolan, da mora nekaj znati itd., temveč mora tudi poskusiti vse, da pomaga ustvariti pogoje, da bodo otroci res lahko obiskovali šole. Tu je treba mnogo iznajdljivosti. Predvsem naj AFŽ pomaga učitelju pri njegovih naporih, da se kljub pomanjkanju prostora, kljub pomanjkanju goriva itd. pouk le vrši. Treba je z medsebojno pomočjo pomagati materam, ki zadržujejo večje otroke doma zato, da bi pazili na mlajše, ko so same zaposlene. Treba je končno tudi opozoriti ljudsko oblast, če vidimo, da učitelj ne vrši svoje dolžnosti tako, kakor je treba. Torej, z besedo in z dejanjem mora AFŽ pomagati našim staršem, da bodo pošiljali svoje otroke v šole.

Izogibati se moramo nameri nevarnosti, da bi po eni strani v naši državi odpravljali nepismenost pri starejših ludeh, na drugi strani pa bi dopuščali, da se nepismenost ustvarja pri otrocih zaradi nemarnosti in zaradi težkoč. Vsaki materji mora biti pri srcu to, da vzgoji otroke v blane napredne in srečne skupnosti, kateri je znanje osnovni pogoji razvoja. Če naša organizacija zastavi

vsvojo organizatorno prožnost, ne bo težko, ki bi branile našim otrokom pravilno vzgojo, pravilen razvoj.

Ko bo vsaka mati razumela, da človek, ki ničesar ne zna, ne more samostojno živeti, da je odvisen od drugih, da lahko nešteto krat zabrede v zmožnosti in nepravilnost ter s tem škodi ne samo skupnosti, temveč tudi sebi, da se človek brez znanja ne more posluževati pravice, ki smo si jih priborili v narodno osvobodilni borbi, da tak človek lahko postane žrtev sovražnikov ljudstva. Ko bo vse to naša mati razumela, bo z radostjo poslala svoje otroke ne samo v osnovne šole, temveč tudi v šole, v katerih se bodo njeni otroci nabrali strokovnega znanja, s katerim morajo biti državljani nove Jugoslavije oboroženi, če si hočemo s stroji olajšati delo in z njimi izboljšati naše življenje. Danes potrebuje znanja vsak človek, pa naj bo kmet ali delavec. Brez osnovnega znanja ni novatorjev, ni udarnikov, ni umnih kmetovalcev, ki bi poenostavljali in bogatili naše kmetijstvo.

Drugo vprašanje, ki si ga mora naša organizacija postaviti ob kampanji proti nepismenosti, je vprašanje ohranjanja in širjenja tistega znanja, ki ga žene že imajo. Dejstvo je namreč, da mnoge naše kmečke žene, čeprav so se v svoji mladosti učile pisati in čitati, danes tega svojega znanja ne uporabljajo. Zlasti jim je v tem pogledu škodila okupacijska doba. In zopet se postavlja naloga pred organizacijo AFŽ: ohranjevati in širiti pridobljeno znanje žena, naučiti jih brati v širšem pomenu besede. Posebno dobra oblika za to so naši bralni krožki, kjer je treba delo organizirati po stopnji izobrazbe oziroma znanja žena tistega kraja, ali pa jih deliti v več skupin. Na teh krožkih je treba skrbno izbirati material. Veliko odgovornost p. t. tem ima tovarišica, ki vodi bralne krožke. Zato naj s okrajne aktivistke z njo temeljito bavijo.

Za dvig znanja so potrebni najrazličnejši strokovni tečaji za žene (gospodinjstvi, šivalni, higienski, kmetijski itd., zdravstveni itd.). AFŽ mora med ženami voditi krepko propagando za te tečaje in jim prikazati korist, ki jo bodo imele od njih. Najboljše tečajnice je treba popularizirati, o vsakem uspelem tečaju naj izvedo žene širom Slovenije

in še dalje. Nadalje je treba voditi dobro propagando za poljudnoznanstvena predavanja in sploh predavanja, ki jih prireja ljudska univerza. Treba je voditi evidenco, katere žene ne obiskujejo takih predavanj, da homo lahko ugotovili, zakaj jih ne obiskujejo in da jih bomo pripravili do tega. Treba je vedeti, v kakšnem številu in katere žene obiskujejo čitalnice in knjižnice in zakaj ostale žene nimajo zanimanja za knjigo. Treba je voditi kontrolo o tem, kaj žene igrajo na ljudskih odrih, kakšne prireditve pripravljajo, kakšen je njihov odnos do odra. Treba je slabe odreske stvari takoj kritizirati, če nam že ni uspelo, da bi jih preprečili.

Naj se ne zgodi tako, kot se je nedavno zgodilo v Brežicah, ko so odigrali neokusno stvar s približno takole vsebino: mož ima dve ženi, obe postaneta skoraj istočasno materi itd. Takih neokusnih stvari, ki so vrh tega slabo pripravljene, ne more prebiti še tako zdrav žolodec. Kje je bila brežiška AFŽ, da je pustila tako smešneje materinstva? Ob ljudsko prosvetnem delu je treba vzgajati okus naših žena, treba jim je razjasniti, zakaj so take stvari v stari Jugoslaviji uspevale in zakaj ne morejo uspevati danes.

Še na nekaj opozarjamo na tem mestu. Naše žene sicer pridno dopisujejo v liste in pišejo poročila. Pisale pa bi več, če bi pisati znale. Res je, takim ženam je treba dajati poguma, da bodo kljub temu še nadalje pisale, treba pa jih je tudi vzgajati k temu, da se bodo pisati učile, da bodo znale napisati svoje misli v lepi materinščini. To pa ne pride sama od sebe, treba se je učiti, treba je predvsem mnogo brati, tudi leposlovja.

Eno moramo imeti pred očmi in to je, da moramo izvršiti veliki petletni gospodarski načrt. Načrt bodo izvršili ljudje, ki imajo osnovno znanje, strokovno znanje, ljudje, ki jim je kultura važna stvar. Petletni načrt bodo ustvarili ljudje, ki vedo, čemu in zakaj je ta načrt, ki vedo, kakšen naj bo državljan nove Jugoslavije, kakšen je in mora biti človek novega sveta, ki smo ga ustvarili tekom narodno osvobodilne borbe. Organizacija AFŽ ima na tem področju hvalžno in veliko delo.

Zima Vrščaj.

Zdravljenje in zaščita zobovja mladine

Sistematični pregledi zobovja mladine na šolski polikliniki v Ljubljani so pokazali veliko razširjenost zobne bolezni piškavosti ali kariesa. Propadanje zobovja po tej bolezni je zlasti med vojno zavzeelo velik obseg zaradi slabih zdravstvenih in življenjskih razmer. Močno okvarjeno zobovje nima samo starjša srednješolska mladina, ampak osnovnošolski otroci od 7-10 let. Le izjemno imajo povsem zdravo zobovje.

Izuba šestice (prvi stalni kočniki) pri otroku, ko se njegovo zobovje in čeljust še razvijata, ima velike posledice. Prvi stalni kočnik (šestica) zraste v šestem letu zadaj za mlečnimi kočniki, na mestu, kjer prej ni bilo nobenega zoba, kar dovede starše čisto v zmožnosti, da je to mlečni zob in mu ne posvečajo potrebne pozornosti. Prvi stalni kočniki so temelj in glavna opora vsemu zobovju. Če ti zobje zgodaj segnjemo, ali jih predčasno izrujemo, manjka zobovju v času menjava zob ta glavna opora. Čeljusti se preveč približata druga drugi, zobje ne morejo zrasti v pravilni višini, vse stalno zobovje se nepravilno razvije in neenakomerno postavi.

Zobovju otroka je posvečati največjo pozornost ne samo zaradi zob samih. Misliti moramo tudi na vse zle posledice, ki jih ima za otrokovo zdravje bolno ali pomanjkljivo zobovje. Otroci s slabim zobovjem ne samo da ne more hrane dovolj žvečiti in prebavljati, kar ima za posledico razne želodčne in črevesne težave, temveč zaradi slabo izbrablene hrane zaostane tudi v razvoju in rasti. Otroci z gnilim zobovjem je tudi manj

odporni proti nalezljivim boleznim, ker razne kužne kili najdejo v gnilih zobeh ugodna tla za svojo rast in razmnoževanje. Gnili zobje so lahko vzrok ne samo gnojnim obolenjem v ustih, temveč tudi raznim boleznim na drugih organih, zlasti na srcu, ledvicah, sklepih in žolčnem mehuru.

Naša naloga in dolžnost je, da dvignemo splošno zdravstveno stanje mladine, jo okrepimo, da bo odpornejša proti vsem škodljivim zunanjim vplivom. Velik delež k temu bomo prispevali ravno s strokovno nego zobovja.

Izredna razširjenost zobne piškavosti je pokazala veliko potrebo po organiziranem zdravljenju te bolezni in sistematični zaščiti proti njej. Da pa bo to delo čim bolj načrtno in smotno in da bo prineslo čim vidnejših in trajnejših uspehov, je bilo treba pričeti z obdelavo prvih razredov osnovnih šol, ki bodo ostali pod našim strokovnim nadzorstvom celo dobo šolanja. Postopoma se bo ta sistematična obdelava po možnosti razširila na višje razrede.

Seveda pa je prav to delo z najmanjšimi zadelo na mnoge težkoče. Medtem ko se pregleda še udeležijo vsi učenci razredov, nekaterih nikakor ni mogoče pripraviti do tega, da bi prišli na zdravljenje, mnogi pa po najmanjši bolečini iz strahu prenehajo z zdravljenjem. Otroci seveda ne vedo, koliko si s tem škodujejo, ker se ne zavedajo, da bo zobno gnitje napredovalo in povzročalo vedno večje bolečine kakor pri začetnem obolenju. Zato naj starši pošiljajo otroke pravočasno in redno k zdravljenju in

Ljudstvo čisti svoje odbore

Po predlogu ljudskih odposlancev na prvem izrednem zasedanju okrajne skupščine v Smarju pri Jelšah, ki je bilo dne 11. dec. 1946, je Ljudska skupščina odstavila nekatere funkcionarje krajevnih ljudskih odborov. Spremembe v manjšem obsegu so se izvršile v Ponikvi, Kostrivnici, Podčetrniku, Ratanski vasi. Tu so bili odstavljeni le nekateri člani ljudskih odborov, v celoti pa so bili odstavljeni funkcionarji: KLO Sveti Vid pri Grobelnem, Pristava, Zusem in v Sodni vasi.

V Ponikvi je bil razen 2 članov odstavljen tudi tajnik Muc, ki se nikakor ni hotel sprijazniti z načeli naše ljudske oblasti. Vedno je ščitil gospodarsko močnejše. Pri zadnji krompirjevi akciji je okrajno odkupno komisijo napotil h kočarjem, ki nimajo presežkov, h kmetom, pri katerih so našli večjo količino prikritega oz. neprijavljene krompirja, pa jih ni poslal. Isto tako je pri popisu obdelovalne zemlje nekaterim večjim posestnikom zamočil po več ha. Vsa ta in podobna dejanja so bila vzrok, da je okrajna skupščina razrešila tudi ostala dva člana, ki sta zagovarjala in podpirala delo tajnika Muca.

V Kostrivnici je bil odstavljen tajnik Erjave Franc, ki je ravno tako ščitil gospodarsko močnejše. Pri zaprisegi državnih uslužbenecv se ni odzval, češ da nima časa. — V Podčetrniku je bil odstavljen predsednik Pregrad, ki je z več dejanji dokazal, da dela proti oblasti delovnega ljudstva. Večkrat je tudi govoril proti ljudski oblasti. — V Ratanski vasi je bil odstavljen tajnik Zrak Vinko, ker je bil stalno v vinjenem stanju. Večkrat je tudi pijan v pisarni zaspal.

Funkcionarji KLO Sv. Vid pri Grobelnem so bili odstavljeni zaradi nedelavnosti. V tem odboru so bili po veči-

ni samo ljudje, ki nikakor niso zastopali interese delovnega ljudstva. Pri raznih oddajah in obveznostih so pri kmetih ustvarjali razburjenje, na okrajni odbor pa pošiljali poročila, da se v raznih njihovih vaseh ljudstvo upira oddajam, kar se je izkazalo za popolnoma neresnično.

V Pristavi je bil v celoti razrešen ljudski odbor, ker ni vršil svojih dolžnosti. Niso se vršile seje ljudskega odbora, ampak je vse izvrševal samo tajnik Turk in še ta je bil dostikrat odsoten. Kadar so ga člani okrajnega odbora iskali v pisarni krajevnega odbora, je na vratih visel napis: »Danes zaprto«.

Funkcionarji KLO Zusem so bili odstavljeni zaradi nedelavnosti. V tem odboru je bilo nekaj neprimernih ljudi, posebno predsednik, od katerega ljudstvo ne more pričakovati, da bo kot funkcionar bivše občine mogel danes delati v prid ljudstvu in duhu današnje-ga časa.

V Sodni vasi je bil razrešen svojih dolžnosti tudi tajnik Vrbovšek, ker je v volivni imenik dvakrat namenoma vpisal 70 ljudi in tudi samega sebe, s čimer je hotel namenoma znižati procent volivcev.

Okrajna skupščina je na svojem izrednem zasedanju hkrati razpisala nove volitve za te ljudske odbore. Kandidatne liste si je sestavljalo ljudstvo na masovnih sestankih, na katerih si je izbralo nove funkcionarje, ki ga bodo znali zastopati. Volitve so se že vršile. Ljudstvo je z veseljem in v velikem številu prišlo na volišče.

Naše ljudstvo se vedno bolj zaveda svojih pravic in dolžnosti, ki jih ima pri izgradnji ljudske oblasti. Iz ljudske oblasti bo znalo izčistiti vse škodljivce in jih postaviti pred ljudsko sodišče.

Špekulant in okupatorski sodelavec pred sodiščem

V sredo, 8. t. m., se je pred ljubljanskim okrajnim sodiščem zagovarjal Sever Maks, lastnik trvdke Sever & Co., Ljubljana, veletrgovine s semeni. — Iz knjigovodstva omenjene trvdke je razvidno, da je obtoženec v času sovražne okupacije prodal v Nemčijo in Italijo skupno 179.333 kg suhih gob v vrednosti 29.088.315 lir in za 3.500.000 lir raznega semena. Suhe gobe je nakupoval med okupacijo po vseh predelih Slovenije, celo na osvobojenem ozemlju, čeprav je vedel za proglas OF in prepoved SNOsa. S tem nakupovanjem na osvobojenem ozemlju je odvzemal tamkajšnjemu prebivalstvu in Narodno osvobodilni vojski prehrano ter jo stavil na razpolago okupatorjemim vojaškim formacijam. Iz originalnih okupatorjevih odgovorov je razvidno, kako je obtoženec to blago popnujal.

Obtoženec ima ob cesti Litija-Radobova vas večje posestvo z gradom, ki ga je stavil okupatorju na razpolago, kar je dokazano z originalnim pismom, ki ga je obtoženec kot odgovor poslal poveljniki »XIV. bataglione Mortal divisionale«, pa tudi po obtoženecemvem lastnem priznanju. V gradu je bila nato stalno posadka italijanskih okupatorjev, ki je skupno z belogardisti ter Nemci terorizirala okoliško prebivalstvo in napadala partizanske enote.

Obtoženec je bil že v bivši Jugoslaviji izrazit tip špekulanta in izkoriščevalca. Svoje premoženje si je ustvaril na račun delovnega ljudstva, saj je svoje delavce plačeval mnogo slabše kakor drugi podjetniki. Napravil si je milijon-

sko premoženje. Tudi med okupacijo je svojim delavcem dolgo časa dajal iste plače kot prej, samo da jih je izplačeval v lirah.

Ob zlomu fašizma je hotel prikriti svoje grehe in se pokazati velikodušnega. Ponudil je državi svoje podjetje v nakup. Vendar mu ni uspelo, ker je vedno stavil previsoke zahteve. Tudi tu je poskušal špekulirati, kar mu pa ni uspelo, ker je bil razkrinkan.

Zaradi vseh teh dejanj in ker je priznal svojo krivdo, ga je ljudsko sodišče obsodilo na 19 mesecev prisilnega dela z odvzemom prostosti, zaplenbo celotnega premoženja trvdke Sever & Co., Ljubljana, izgubo političnih in državljanjskih pravic za 1 leto in na plačilo stroškov kazenskega postopanja ter povprečnino.

Češki časopisi v Jugoslaviji

Češka zveza v Jugoslaviji s sedežem v Daruvaru izdaja časopis »Jednota« in otroški list »Dječki koutek«. Oba časopisa izhajata v Daruvaru.

Časopis »Jednota« je pričel izhajati 16. marca 1946 in izide redno vsako nedeljo. Ljudske oblasti nudijo polno podporo temu češkemu listu. Manjšinski list za Čehe v naši državi prinaša v prvi vrsti poročila iz življenja češke manjšine pri nas ter poročila tudi o dogodkih iz Jugoslavije in Českoslovaške. Tist Českoslovaške republike je že večkrat pohvalil ta časopis, ki ga urejajo češki partizani, udeleženci narodno-osvobodilnega boja. Vse češke manjšinske organizacije, n.p. »Češka beseda« in druge aktivno podpirajo list in pošiljajo dopise o kulturnem, gospodarskem in političnem življenju češke manjšine.

Otroški list »Dječki koutek«, ki izhaja v češčini, prinaša članke vzgojnega in pedagoškega značaja. Pri listu sodelujejo vse češke manjšinske šole; list prinaša tudi mnogo otroških prispevkov.

Koncert zagrebškega violinista Ivana Pinkava na Kolarčevi univerzi v Beogradu

V vrsti gostovanj, ki jih prireja odsek za kulturno-umetniške prireditve komiteja za kulturo in umetnost, je priredil nocoj solistični koncert na Kolarčevi ljudski univerzi znani zagrebški violinist in solist na simfoničnih koncertih zagrebške radijske postaje Ivan Pinkava. Na programu so bila dela Matsa, Brahmsa, Bacha, Saint-Saensa, Vieniamskega, Debussyja in Saratea. Na klavirju ga je spremljal Marjan Lipovšek, pianist iz Ljubljane.

Nove knjige in časopisi

France Kosmač: Podobe našega pohoda. Pesmi. Izdal »Slovenski knjižni zavod«. Ljubljana 1946. Str. 58.

Koledar za leto 1947. Izdala Gregorčičeva založba. Trst 1946. Str. 161.

Milan J. Janušević: Početna nastava računa. Pedagoška biblioteka 7. »Prosveta«. Beograd 1946. Str. 62.

V. Kolbanovski: O komunističkom moralu. »Kultura«. Beograd-Zagreb 1946. Str. 35.

Prof. I. I. Sokolov: Težki fiziko. Učbenik za srednje šole. Deo drugi. Ostilacije i talasi. Toplota. »Prosveta«. Beograd 1946. Str. 194.

N. Fjodorov: Borba za stvaranje boljšečike partije. »Kultura«. Beograd-Zagreb 1946. Str. 38.

Trideset dana. Broj 11-12. »Kultura«. Beograd 1946.

Posmrtna razstava podob Jožeta Ovseca

Slikarska zapuščina pokojnega Jožeta Ovseca, ki je te dni razstavljena v Jankopčevem paviljonu, je ponoven primer boleče izgube, ki jo je naša upodabljajoča umetnost utrpela s prezgodnjo smrtjo nadarjenega slikarja, ki je komaj 22 let star, izhiran od glada v gornarskem taborišču, predlansko jesen za vselej odložil čopič in paleto. Ni kaj posebnega povedati o njegovem življenju,

Jože Ovsec: Lastna podoba.

ki se zunanje ni prav nič razlikovalo od življenja njegovih sovrstnikov, vendar se je pa izteklo mnogo prežgodaj, da bi iz njega odbrali tiste značilne momente, s pomočjo katerih bi laže osvetlili pot njegove umetniške rasti. Gotovo pa je, da so podobe Jožeta Ovseca nesopren dokaz velike slikarske nadarjenosti, ki pa, kar je povsem razumljivo, še ni našla svoje zaključene oblike.

Ovsec se oficijelno ni nikjer sistematično slikarsko šolal, nekaj tehničnih natpovk je pač dobil pri slikarju Sedeju, sicer pa je sam zmožel izredno veliko. Razstavljene podobe so barvno skladno in tenkočutno podane ter potrjujejo, da

Revija beograjskih sindikalnih kulturno-umetniških društev se je začela s koncertom društva »Abrašević«

V okviru proslave dvestletnice ustanovitve Enotnih sindikatov Jugoslavije prireja mestni sindikalni svet v Beogradu veliko revijo sindikalnih kulturno-umetniških društev. Ta revija bo pokazala voljo tudi, koliko so posamezna društva do sedaj uspela v svojih prizadevanjih.

V lanskem letu se je posrečilo beograjskim sindikalnim kulturno-umetniškim društvom zbuditi zanimanje pri velikem

njih avtor ni imel samo finega okusa za barvo, temveč je tudi tehnično stran obdelave spriču marljivega dela kar dobro obvladal. Barvno je sicer pod vplivom francoskega kolorizma, kar pa je umljivo, če pomislimo, da je le ta bil vzor vsej naši mlajši slikarski generaciji, sredi katere je tudi Ovsec likovno dozoroval. Bil je vsekoli zvest naravi ter se od nje ni nikoli preveč oddaljaval. Čeprav si je iz nje pogosto izposojeval ene in iste motive (avtoportretji), je vendar vselej poizkušal najti svojemu melanoličnemu občutju čim sorodnejšo barvno obliko.

Spriču kvalitet, ki jih razodevajo Ovsečeve podobe, bi bilo res krivično, če bi razstavo obšli in na ta način morda nehotе prezrli ta skromni, toda lepi prispevek, ki ga je pokojnik dal naši upodabljajoči umetnosti. France Uršič.

Danes, v nedeljo 12. t. m. ob 11 dopoldne bo na razstavi vodstvo.

številu delavcev za kulturno-umetniško delo. Lanske prireditve niso bile vse na višini, ker društva pogosto niso mogla s svojimi skromnimi silami doseči zadovoljivih umetniških kvalitet, z vrsto prireditvev in koncertov pa so društva gojila množično delovanje in si pridobivala potrebne izkušnje.

Kulturno-umetniško društvo mestnega sindikalnega sveta »Abrašević« je po-

kazalo v lanskem letu na številnih gostovanjih pomembne uspehe. Društvo ima okrog 70 aktivnih članov. Na turneji po Makedoniji v lanskem poletju, ki je trajala 15 dni, so imeli okrog 70 prireditvev, ki so doživele velik uspeh. Med ostalimi 15 društv, ki bodo sodelovala pri veliki reviji, so zlasti aktivni: nosilec prehodne zastave iz lanskega leta — kulturno-umetniško društvo železničarjev in ladjarjev »Branko Cvetkovič«, društvo komunalnih delavcev »Nikola Tesla« ter kulturno-umetniško društvo delavcev in nameščencev združenih in trgovskih podjetij »Bratstvo«. Kulturno-umetniško društvo na Čukarici »Stevan Brakus«, »Brača Stamenkovič«, društvo tekstilnih delavcev in društvo mestnega odbora gradbenih delavcev »Gradjevinac« bodo nastopila prvič.

Na tej reviji bodo nastopili dramski, zborovski in folklorni odseki društev. Vse skupine imajo na programu izbrane točke, ki jih že dalj časa pripravljajo. Zaradi pravilne ocene posameznih društev je mestni sindikalni svet sestavil razgodišče, ki bo odločilo, katero društvo bo dobilo prehodno zastavo. Revija bo zaključena 30. januarja, ko bodo na zadnji prireditvi določili najboljšo društvo in mu poddelili prehodno zastavo.

V petek večer je imelo prireditvev kulturno-umetniško društvo »Abrašević«, ki je izvajalo zborovske in glasbene točke. Dramski odsek je predvajal prvo dejanje drame Ivana Cankarja »Kralj na Betajnovi«, folklorna skupina društva pa je izvajala slavonske, bunjevske in kornaveljske plesne. Med zborovskimi točkami so zlasti dobro izvajali pesmi Oskara Danona »Pesem svobodi« in »Kozara«.

Scoccimarro o italijanski zunanji politiki

V Italiji so ljudje, ki so pripravljeni žrtvovati neodvisnost države za svoje osebne interese

Trst, 11. jan. (Tanjug). Drugi dan zasedanja pokrajinske konference Komunistične partije Italije v Firenzah sta poročala Giorgio Amendola in finančni minister Mauro Scoccimarro.

V svojem referatu je Giorgio Amendola opozoril na potrebo podpiranja komunistov v južni Italiji pri organizacijskem delu, kjer se pojavljata predvsem dva važna problema: Obramba demokratičnih ustanov s pomočjo mobilizacije demokratičnih sil ljudstva v borbi proti reakcionarnim izzivanjem in policijskemu nasilju; borba proti lakoti in gospodarski zastalosti; borba za napredek in mobilizacijo vseh kmetov na podlagi borbe za izvedbo agrarne reforme.

Finančni minister Scoccimarro je opozoril v svojem poročilu na poskus monarhistov in ostalih desničarjev, da bi odstranili komuniste iz vlade in da bi jih označili za manjšino propagandistov brez vsakršnega vpliva. Krščanski demokrati skušajo razbiti enotno akcijo socialistov in komunistov. Isto skuša doseči tudi desna frakcija socialistične stranke. »Vsi ti manevri,« je dejal minister, »imajo namen razdvojiti delavski razred in mu odvzeti vodilno vlogo.«

O italijanski zunanji politiki je

Scoccimarro dejal: »V tem trenutku nas postavlja italijanska zunanja politika pred probleme usodne važnosti. Potovanje predsednika ministrskega sveta v ZDA je izzvalo različne občutke pri Italijanih, v Italiji so ljudje, ki so pripravljeni zaradi svojih po-

sebnih interesov in zaradi zaščite razrednih privilegijev sprejeti tuje nadzorstvo celo za ceno žrtvovanja narodne neodvisnosti. Komunisti niso nikoli zahtevali zase kakih privilegijev, zato pa zahtevajo in bodo branili popolno neodvisnost svoje države.«

Pozdrav Kompartije Italije Kongresu socialistične stranke

Trst, 11. januarja. (Tanjug.) KP Italije je poslala s svoje konference v Firenzah naslednji pozdrav 25. kongresu italijanske socialistične stranke v Rimu:

»Pokrajinska konferenca KP Italije pošilja kongresu bratske socialistične stranke prisrčni pozdrav vseh italijanskih komunistov. Kot zvesti in vztrajni borci za demokracijo in socializem želimo vašemu kongresu popoln uspeh v boju za doseg teh ciljev. Kot dosledni in vztrajni borci za enotnost delavskega razreda in delavcev želimo, da bi izšla socialistična

stranka iz kongresa še močnejša, še bolj enotna in še bolj združena.

Naj živi enotnost delavcev!
Naj živi socializem!

Parlamentarna skupina italijanskih socialistov za enotnost stranke

Rim, 11. januarja. AFP poroča, da se je parlamentarna skupina italijanske socialistične stranke s 70 proti 53 glasovi izjavila za enotnost stranke. Giuseppe Saragat, voditelj desničarske skupine »Critica Sociale« je zapustil sejo parlamentarne skupine pred pričetkom glasanja.

so se morali celo predstavniki liberalne stranke in kvalunkvisti pridržati posebni resoluciji, ki so jo sprejele sicilske organizacije Komunistične partije ter socialistične, republikske in krščanske demokratske stranke. V resoluciji se odkriva neenotnost in neaktivnost policijskih organov na teroristično aktivnost reakcije ter se zahteva takojšnja parlamentarna preiskava na samem kraju.

Na socialni konferenci Komunistične partije v Firencih je bila sprejeta resolucija, v kateri se protestira zaradi »sistematičnih in organiziranih zločinov veleposestniške reakcije proti voditeljem demokratičnega gibanja na Siciliji.«

sredstev proizvodnje in da se izogne vsaki gospodarski krizi. Vendar pa Truman ni pojasnil, na kakšen način bi bilo mogoče izogniti se krizi, ampak je samo rekel, da je to mogoče doseči s pomočjo uspešnega programa za vsa dežela, ki bi imel za cilj vzdrževanje maksimalnega izkoriščanja proizvodnje in kupne moči.

Truman je prav tako opozoril na nujno potrebo, da se izvaja politika sodelovanja na področju mednarodnih gospodarskih odnosov.

AMERIŠKA EKSPANZIJA NA BLIŽNJEM VZHODU

Britanska vlada kapitulirala pred ameriški interesi

London, 11. januarja. (Tanjug.) AFP poroča: »News Statesman and National« komentira anglo-ameriški petrolejski sporazum na Blaznjem vzhodu in izraža bojazen, da prepušča ta sporazum razdeljevanje petroleja na zapadni polobli, kakor tudi ves dobiček ameriškim privatnim interesom v zameno za ameriški kapital, s katerim bo financirana gradnja novega naflovida in novih čistilnic petroleja tako na Srednjem vzhodu kakor tudi v Veliki Britaniji.

List se vprašuje, ali pomeni novi sporazum, da je britanska vlada končno kapitulirala pred predstavniki omenjenih interesov in zaključuje:

»Dobro vemo, da prosjak ne sme izbirati, toda v tem primeru se zdi, da

smo žrtvovali daljnosežne ekonomske interese in prevzeli vojaške obveznosti, ki presegajo naše moči, samo zato, da bi prišli do dolarjev.«

Britanci spreminjajo Sudan v strateško oporišče

Kairo, 11. januarja. (Tass.) »Al Balag« prinaša članek egiptskega generalnega majorja Mohameda Fataha paše, ki piše:

»Danes je popolnoma jasno, da hočejo Britanci spremeniti Sudan v prvorazredno strateško oporišče na Blaznjem vzhodu, da hočejo izkoristiti Sudan in staviti njegova bogastva v službo imperalističnih interesov na Blaznjem vzhodu.«

NARODNO-OSVOBODILNA BORBA VIETNAMCEV

Vietnamske čete obstreljujejo s topništvom Hanoi in Namding

Pariz, 11. jan. (Tanjug.) Reuter prinaša komunikacije francoskega glavnega štaba v Indokini, da so v Hanoju znova ožvele borbe. Del mesta je pod ognjem vietnamskega topništva.

AFP poroča, da so Vietnamci ponovi obstreljevali s topovi most čez Rdečo reko in napadli francoske čete na cesti Haifong-Hanoi.

Ista agencija poroča, da je prišlo v Namdingu do spopadov med patruljami in da so Vietnamci pričeli mesto obstreljevati s topovi. Na področju Haifonga so vietnamske sile napadle francoske položaje na kolonialni cesti št. 5, dočim je na ostalih odsekih zabeležena aktivnost izvidne.

Vietnamci v Siamu izražajo solidarnost z borbo Vietnamca

Saigon, 11. jan. AFP prinaša poročilo vietnamskega radia, da so poslali Vietnamci v Siamu predsedniku vietnamske vlade Ho Si Minu poslanico, v kateri izražajo svojo največjo vdanost in podporo vietnamski borbi proti kolonialnim reakcionarjem.

Aktivna pomoč Burme Vietnamcem
Rangoon, 11. jan. (Tanjug.) Reuter poroča: Na poziv predstavnika vietnam-

ške republike v New Delhiju, »naj burmanski narod dvigne svoj glas in podpre Vietnam v borbi za osvoboditev izpod kolonialnega suženjstva,« je bivši predsednik burmanske vlade Dr. Bej Mo organiziral aktivno pomoč vietnamskim silam v Indokini.

Dr. Bej Mo je izjavil, da bodo odšli burmanski prostovoljni oddelki iz Burme v Indokino, da bodo podprli Vietnamce pri obrambi svobode pred francoskimi napadalcii. Nato je dodal:

»Burma se ne more izneveriti Vietnamu, kajti v nasprotnem primeru bi izdala sama sebe.«

Francoski partizani Montgomeryju

Pariz, 11. jan. (Tanjug.) Reuter poroča: Francosko nacionalno združenje veteranov franctireurjev in partizanov je poslalo pismo šefu britanskega imperialnega štaba feldmaršalu Montgomeryju, v katerem ga opozarja na nevarnost obnove nemške vojne industrije.

»Z vznemirjenjem opazujemo,« je rečeno v pismu, »da se znova pojavlja Nemčija, ki je oborožena z vojno industrijo in ki lahko zopet ogrozi mir.«

Madžarska demokracija bo obračunala s Horthyjevimi zarotniki

Glasilo KP Madžarske obsoja inozemsko vmešavanje

Budimpešta, 11. januarja. (Tass.) V glavni upravi policije zaslišujejo aretirane člane zarote proti republiki. Večina aretirancev priznava, da je sodelovala pri zločinskih akcijah. Ugotovljeno je, da je »svet sedmorice« širil svojo mrežo po vsej deželi in združeval svoje pristaše v ilegalne organizacije.

V zvezi z objavljenim poročilom o odkriti zaroti je minister za pravosodje Ris izjavil, da se bo začela razprava čim prej, da bodo zločinci prejeli zaslužno kazno.

Glasilo KP Madžarske »Szabad Nep« obsoja poskuse reakcionarne inozemske propagande, da prikaže nedavno razkrito zaroto zoper madžarsko republiko kot izmišljeno ali pa da jo izkoristi za najbolj bedaste politične kombinacije.

»Szabad Nep« imenuje takšno pisanje

poskus reševanja fašistov. »Madžarska demokracija,« piše list, »gre in bo šla po svoji poti, pa naj to krogom okoli »Daily Maila« in »New York Herald Tribune« ugaja ali ne, ter bo obračunala s Horthyjevimi zarotniki.«

List opozarja, da je frakcija poslanecv stranke malih posestnikov soglasno sprejela sklep, s katerim obsoja poskus zarote in zahteva, naj bo kaznovanje krivcev za zgled drugim.

»Szabad Nep« navaja razen tega tendenciozno novico iz Londona, da so baje zaprli vojaškega voditelja zarote generalnega polkovnika Dalnoki Veresa.

»Namen teh govoric,« končuje list, »je bil morda ta, da pobije nepopravne vesti o prihodu vojaškega voditelja zarote v London.«

29 let Komunistične partije Argentine

Buenos Aires, 11. jan. (Tass.) V predmestju Buenos Airesa je bil miting z ljudsko veselico ob priliki 29 obletnice ustanovitve Komunistične partije Argentine. Mitingu je prisostvovalo 60.000 oseb, članov Komunistične partije in simpatizerjev.

Nov ameriški poslanik v Londonu

Washington, 11. jan. Reuter poroča: Odbor za zunanje zadeve ameriškega senata je odobril imenovanje Maksa

Warren Austin — ameriški predstavnik v Komisiji za atomsko energijo

Washington, 11. jan. (AFP) Bivši republikanski senator Warren Austin, ki zastopa ZDA v Varnostnem svetu, je bil imenovan po sklepu predsednika Trumana za ameriškega predstavnika v komisiji organizacije ZN za atomsko energijo namesto Bernarda Barucha, ki je podal ostavko.

Gardnerja za ameriškega veleposlanika v Britaniji. Gardner je bil svetovalec pok. predsednika Roosevelta.

Dopisi »Ljudski pravici«

LJUBLJANA

Počitniški oddih mladincev v Kamniški Bistrici

Dne 22. decembra 1946 je v dom v Kamniški Bistrici prišlo 30 mladincev in mladink. Tu je mestni odbor LMS Ljubljana organiziral počitniški oddih za dobre mladince in funkcionarje mladinske organizacije po srednjih šolah. Izdatke bo kriš mestni odbor iz denarja delovnih akcij srednjih šol.

Že prvi dan se je med nami razvila domačnost in pristrčnost. Na sestanku smo postavili dnevni red. Sklenili smo, da si uredimo stenočas, ki je res v šestih dneh doživel tri izdaje. Za prihod druge grupe pa smo sklenili, da jim priredimo v pozdrav ustni časopis.

Zivljenje je bilo lepo, čež dan smučanje in izleti po okolici, zvečer pa študij. Predelavalni smo Kalininove referate iz knjige »O komunističnem odgoju«. Zivahna je bila diskusija o problemih naših šol, posebno o učnih uspehih. Vsaka grupa je imela enkrat tudi politični pregled. Študirali smo pomen Oktobrske revolucije in razvoj Sovjetske zveze do danes. Po večerji so zadonele v domu pesmi naših delovnih brigad in partizanske.

Marjan Osolnik.

RADENCI

Kmetijsko-gospodinjki tečaj

Na konferenci plenuma AFŽ radgoneskega okraja je bila dana pobuda, da se za kmečke mladinke ustanovijo po okraju kmetijsko-gospodinjki nadaljevalni tečaji. Prvi tak tečaj je organizirala in pripravila organizacija AFŽ center Sl. Radenci. Ta teden je bil v navzočnosti zastopnikov tukajšnjih množičnih organizacij otvoren in radenski šoli.

Tečaj, ki ga obiskuje nad 30 gojenk, članic LMS in AFŽ, bo trajal 6 tednov. Na njem bodo predavanja o gospodinjstvem računstvu, živiloznanstvu, kuhanju, gospodarstvu, higieni, šivanju in državnostanstvu. Namen tečaja je med drugim vzgajati naše žene in dekleta v zavedne državljanke, ki bodo poznale pravice in dolžnosti državljanov FLRJ ter se res aktivno udeleževale skupnega dela v ljudski oblasti.

Ko je tov. šolski upravitelj v pozdravnem govoru poudaril vsestransko skrb ljudske oblasti pri vzgoji širokih ljudskih množic, so gojenke vzklikale ljudski oblasti in OF. Med govorom sekretarke AFŽ pa so vzklikale Sovjetski zvezi kot nosilki svobode in miru.

Za tem tečajem bo prav tak 6-tedenski tečaj za kmečke mladinke na Kapeli.

REČICA PRI LAŠKEM

Delo in obnova v Rečici

V rudniku Hudijami so delavci delali en dan prostovoljno. Zaslužek 42.000 din so razdelili, in sicer 21.000 din med vasčane, ki imajo porušene domove v Gornji Rečici, 21.000 din pa pogorelcem vasi Turje.

Šola v Rečici, ki je bila močno poškodovana, je tudi že obnovljena in se redno vrši pouk v dveh učilnicah.

AFŽ je organizirala drugi obisk in obdarila otroke v »Domu dece padlih borcev« na Dobrni pri Celju. Pionirji so zapeli nekaj pesmi in odigrali dva prizora. Pri obisku so bili navzoči tudi vodilni funkcionarji našega rudnika ter se zanimali za kurjavo v zavetišču. Obljubili so, da jim bodo v najkrajšem času poslali premož in drva. Mladinke pa jim bodo pripravile tople nogavice. Tukajšnja mladina je zelo delovna, le kulturno se še ne more tako udeleževati, kot bi hotela, ker nima primernih prostorov. Prosvetni dom, ki smo ga začeli graditi, bo do prihodnje zime pod streho.

RK je razdelil 197 kosov obleke, perila in čevljev, 20 kg sladkorja in 20 kg mleka v prahu. V tednu RK se je zbralo 980 din.

Grobelnik Zofija.

RAVNE PRI GUSTANJU

Graditelje Mladinske proge smo nagradili

Tudi iz našega podjetja ZDN kovinske industrije, podružnica Ravne pri Gustanju, je v minulem letu delalo 8 mladincev pri gradnji »Mladinske proge« Brčko-Banoviči. Vsi ti tovarši so se vrnili zdravi nazaj in njih ustvarjajoča sila je večja kot pred odhodom. Naš mladi kader so dvignili z lepim zgledom v delu in disciplini.

Zato so mladinci našega podjetja dne 4. t. m. na množičnem sestanku OF dali vsem osmim tovaršem, ki so delali na progi, po 1000 din, kar so zbrali med seboj.

Vzporedno s tem je v obratu v teku nabiralna akcija, ki bo podprla tovarše, ki bodo odšli na progo Samac-Sarajevo. Maks Vrečko.

RUŠE

7. januarja smo šli zastopniki množičnih organizacij iz Ruš na kraj, kjer je pred štirimi leti padel junaške smrti prvi Pohorski bataljon. S svetim spoštovanjem smo se bližali kraju, kjer je kri junakov napojila zemljo.

Na mestu, kjer so ostanki taborišča, smo položili venec in prižgali sveče. Tovariši pa je spregovoril o junaški borbi teh borcev, ki so padli, da bi mi živeli svobodno.

*

TOMINJE PRI IL. BISTRICI — Naša mala vasica je bila maja 1944 do tal požgana. Nemški in italijanski fašisti so takrat zažgal: tudi 36 mož, žena in otrok. — Po osvoboditvi je bila vas kot izumrla, sedaj pa so se vrnile že skoraj vse družine na svoje obnovljene domove. Za hitro obnovo je poskrbel naša obnovitvena zadruga. Obnovili in preuredili smo tudi šolsko poslopje, kamor bodo hodili v šolo tudi otroci iz sosednjih vasi Zajelj in Podbež. — Za leto 1947 imamo v načrtu obnovo ceste iz Harij na Pregarje. A. B.

CELJE — V drugi polovici meseca decembra se je začel v tovarni »Metka« v Celju strokovni tečaj, ki bo trajal šest mesecev. Namen tega tečaja je, da se delavstvo strokovno dvigne, da bo lažje vršilo naloge tako pri dvigu produkcije kakor tudi v izboljšanju kvalitete blaga v tekstilni industriji. Snov je vzeta iz učnega načrta državne tekstilne šole v Kranju in nudi obiskovalcem tečaja možnost, da se seznanijo z najosnovnejšimi stvarmi, ki se poučujejo na državni šoli v Kranju.

ILIRSKA BISTRICA. — Pred dnevi je gospodarska kontrolna komisija izvršila pregled v trgovini Ličana Aleksandra. Od leta 1944 do sedaj ni vodil nobenega računovodstva. Skrilal je blago, ki pa se mu je že precej pokvarilo. Tako je imel 8 kg pokvarjenega sira parmezana, kekse pa so mu pojedle miši. Na podstrešju je imel 300 kg papirja, 14 zabojev UNRRA-hrane, 152 komadov UNRRA-inih mesnih konzerv, 78 konzerv mleka, 50 l olja, 6 kg masla, 450 škatic vžgalic in razno posodo iz porcelana. Organi narodne uprave še sedaj kontrolirajo in raziskujejo, ker poslovanje v trgovini ni bilo pravilno.

Ljubljana — Mladina se zaveda, da je potrebno, da slovenska knjiga pride tudi v najoddaljenejši kraj naše domovine, da dvigne kulturno nivo stehernega človeka, posebno pa napredne mladine. Kakor ostala mladina tako se je tudi mladina aktiva »Ljudske pravice« odzvala pozivu za zbiranje šolskih potrebščin za primorsko mladino.

Mladinci in mladinke so zbirali prostovoljne prispevke in z nabranim denarjem kupili od podjetja papir, 30 mladincev in mladink je v 90 prostovoljnih urah napravilo 500 zvezkov velikega formata po 20 listov, mladince-knjigovec pa je v petih prostovoljnih urah zvezal 15 knjig. Mladina »Ljudske pravice« naj bo zgled ostalim mladinskim aktivom, ki se doslej še niso z zadostno vneto lotili te naloge. D. E.

FIZKULTURA

S posvetovanja republiškega odbora in športnoletalskih društev Slovenije

14. in 15. decembra 1946 je bilo v Ljubljani prvo posvetovanje Republiškega odbora za športno letalstvo Slovenije s športno letalskimi društvi iz Celja, za Jesenice, iz Ljubljane, Maribora, Novega mesta in Slovenskega Primorja. Naloga posvetovanja je bila pregledati delo športno-letalskih društev in njihovih članov, spoznati napake in nedostatke ter določiti smernice za delo v letu 1947.

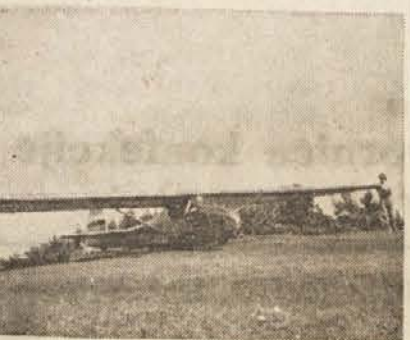
Končno je šolanje v našem jadralnem centru Bloke-Ribnica-Dobrepolje, ki nam je dalo prvi kader novih letal-

Prva konferenca je poleg velikih uspehov pokazala še niz nedostatkov, ki jih bo treba v prihodnjem letu čimprej odpraviti. Kljub vsem začetkom je ostalo naše delo še vedno preozko, nismo se znali v naše vrste dovolj vključiti širokih mladinskih množic, ker prav športno letalstvo bi moralo svoje kadre in svoje članstvo črpati iz najboljših vrst naših množičnih mladinskih in sindikalnih organizacij. Društva niso pravilno razumela svoje naloge in so polagala vse premalo pozornosti na organizacijo in vzgojo krožkov, ki so osnovna žarišča letalstva na terenu. Premalo smo znali prodreti med delavsko in kmečko mladino, ki bi morala postati osnova naši organizaciji, ker ima najboljše pogoje, da postane njen najboljši aktiv. Prav tako je pomankanje samoiniciative pri naših najnižjih edinicah znatno oviralo razmah širjenja naše organizacije v sleherno tovarno, ustanovo, mestno četrt in zadnjo slovensko vas.

V bodoče bomo morali posvetiti čim več pozornosti našemu Slovenskemu Primorju, ki mu bo treba vsestransko pomagati, da si ustvari trdne temelje za razvoj letalstva med primorskim ljudstvom.

V svrhu čim večjega razmaha športnega letalstva je treba organizirati v vseh večjih središčih Slovenije športno-letalska društva ter nanje navezati čim več pionirskih, modelarskih, jadralnih ali športno-letalskih krožkov, vzdrževati z njimi najtesnejše direktne stike, jim nuditi čim večjo izkustveno in materialno pomoč, posebno Slovenskemu Primorju, ter čim tesneje navezati društva in krožke na fizikalna društva, množične organizacije LMS in ESZDNJ ter edince Jugoslovanske armade.

V propagandi je treba izvesti dobro povezano vseh društvenih propagandistov z republiškim, preko tega aparata organizirati po vseh društvenih centrih izločbene razstave, javne in interne stenske, spremljati in predhodno zadostno propagirati vse pionirske, modelarske, jadralne in ostale športno-letalske prireditve, zbirati dobre fotografske posnetke iz vseh panog športnega letalstva ter jih priobčevati v lokalnih in centralnih revijah. Organizirati velike letalske mitinge v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Lescah in Ajdovščini, ki pomenijo glavno zunanjo manifestacijo celokupnega športnega letalstva.

Jadralno letalo na Blokah tik pred startom

cov, učiteljev jadrana in organizatorjev športnega letalstva. Letenje se še vrši v Mariboru, Ljubljani in na Jesenicah, kjer bo trajalo vso zimo. Številne tekme leteljskih modelov so pokazale, da so naši mladi modelarski konstruktorji sposobni in gradnji najboljših modelov. Na zveznih modelarskih tekmah je naša ekipa zmagala z velikim naskokom in postavila tri nove državne rekorde. Letalska tovarna v Ljubljani, ki je postala po sklepu posvetovanja v Beogradu zveznega značaja, je izdelala zadostno število letal za letošnje potrebe ter omogočila šolanje v jadralnem centru, kot tudi na ostalih društvenih terenih. Športno-letalska društva obstajajo že v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, na Jesenicah in v Ajdovščini. Osnovali so se novi modelarski in jadralni krožki, ki delujejo po vsej Sloveniji. V letalskem pokretu vse Slovenije je doslej včlanjenih in aktivno sodeluje že nad 1500 ljubiteljev sinjega športa.

Fizikalni teden v Vzhodno-primorskem okrožju

V preteklem tednu so fizikalniki govorili samo o tem, kako bodo izvedli fizikalni teden, da bo čimbolj poživljal našo fizikalno organizacijo z vključitvijo novih mladincev in mladnic. Vsi aktivni so imeli v tem času organizacijske sestanke, a fizikalno društvo Ajdovščina je dne 5. januarja priredilo tri fizikalne prireditve. Nogo-metaši so gostovali v Postojni in odigrali v hudem mirazu tekmo za prvenstvo Julijske krajine. — FD Postojna :

FD Ajdovščina 4:2.

Sahisti iz Ajdovščine in ping-pong igralci pa so gostovali v Tolminu, kjer so sahisti dosegli neodločen rezultat 6½ : 6½, v ping-pongu pa so klonili pred boljšimi Tolminci z rezultatom 6:2. V Koprju je bil troboj v košarki med Reko, Trstom in Kopro. Igrala so moška in ženska moštva, kjer si je med ženskimi moštvami priborila prvenstvo ekipa iz Kopa, a med moškimi so zmagali Tržičani.

Tekmovanje fizikalnega aktiva jeseniške gimnazije

V ponedeljek, dne 6. januarja 1947, je priredil smučarski odsek fizikalnega aktiva drž. gimnazije na Jesenicah izlet na Crni vrh. Ob tej priložnosti so se vršile tudi tekme v smučskih likih. Od 75 udeležencev izleta se je prijavilo 58 tekmovalcev in sicer 14 za prvi razred, a 44 za drugi razred. Prvi razred je tekmoval na progi, ki je bila dolga približno 820 m in je imela 15 vrat, drugi razred pa na približno 240 m dolgi progi z 9 vrat.

Pri izvedbi tekmovanja so pomagali tudi člani fizikalnega društva »Jože Gregorič«.

Uspehi tekmovanja so naslednji:

- I. razred: 1. Markež Franc, VI. r., 39,4 sek.; 2. Rožič Ciril, II. r., 41 sek.; 3. Gostinčar Oto, VI. r., 43,8 sek.; 4. Cenc Miha, VI. r., 44,8 sek.; 5. Odar Otmar, VI. r., 49,8 sek.; 6. Klinar Pavel, IV. r., 59,2 sek.; 7. Čop Valentin, VI. r., 60 sek.; 8. Piber Andrej, IV. r., 63 sek.; 9. Bešter Feliks, VI. r., 83 sek.; 10. Krasovec Franc, V. r., 109 sek.

Izven konkurence je na tej progi dosegel član FD »Jože Gregorič« Mrak Marjan čas 36,4 sek.

II. razred:

- 1. Šoberl Rafael, V. r., 29,2 sek.; 2. Novak Tomaž, III. r., 30 sek.; 3. Gostič Lado, III. r., 31,4 sek.; 4. Zevnik Janez, III. r., 32,6 sek.; 5. Burlačenko Marjan, III. r., 33,2 sek.; 6. Gostič Joža, III. r., 33,4 sek.; 7. Taler Vladimir, IV. r., 37,2 sek.; 8. Kerse Bojan, IV. r., 40,6 sek.; 9. Zerjav Mirko, III. r., 41,2 sek.; 10. Kosmač Adolf, V. r., 41,8 sek.

Izven konkurence je na tej progi dosegel učencev V. r. osnovne šole Svetina Matevč čas 28 sekund.

Fizikalni aktiv jeseniške gimnazije je dokazal, da je zaključil večino dijaštva za zimski šport, toda moral bo to aktivnost prenesti tudi na ostale discipline, a predvsem na tekmovanje za fizikalni znak, najsi bo v smučanju ali drugih športnih panogah.

Vremenska napoved za 12. januarja: Prehod k južnemu vremenu ter nagujenje k padavinam. Temperatura se bo dvignila nad 0. V prihodnjih dneh bo južno s pogostimi padavinami.

TURISTIČNO VREMENSKO POROČILO z dne 11. januarja ob 7. zjutraj: JEZERSKO: — 8. oblačno, 10 em pršica na 25 cm podlage.

V vseh turističnih krajih Slovenije se sliši razmera niso bistveno spremenile. Srečno na blejskem jezeru mogoče, skalnice v Kranjski gori in Planici uporabne. Temperatura okoli 5 pod ničlo.

OBVESTILA

Zamenjava tisočakov

Stranke, ki zamenjujejo bankovce po din 1000, naj že doma naredijo spisek po serijah in številkah. S tem bodo olajšale in pospešile poslovanje pri zamenjavi ter jim ne bo treba izgubljati časa s čakanjem.

POZIV JAVNOSTI!

Mestni ljudski odbor Uprava cest poziva vse posestnike in hišne upravitelje, da vzdolž hiš v smislu obstoječih predpisov očistijo sneg s hodnikov. Očistiti je treba tudi kaduško tik ob robniku tako, da voda lahko odteka v cestno požiralnico. Kadar je na hodnikih poledca, je treba hodnike posuti s peskom, ugaski ali pepelom.

NATECAJ ZA ZDRAVSTVENE NADZORNIKE

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo vlade LRS razpisuje natečaj za vpis v šestmesečni tečaj za zdravstvene nadzornike.

Pogoji za sprejem: 1. starost do 30 let, 2. najmanj 4 razrede srednje šole, 3. politična neoporečnost.

Stroške oskrbe za časa šolanja bo nosilo Ministrstvo za ljudsko zdravstvo.

Z din 10 kolikovanj prošnji in pravilno kolikovanimi prilogami naslovljeni na tuk. ministrstvo (Gledališča 11) je treba priložiti: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in življenjepis. Rok za vložitev prošnje je do 31. januarja 1947. TM 9

POZIV VSEM, KI V LJUBLJANI KAJ GRADIJO, RUSIJO ALI IZKOPAVAJO!

Mestni ljudski odbor — Uprava cest izvršuje zemeljska dela pri preložitvi Tržaške ceste na ovinku pri Milarni. Za napravo nasipa rabi večjo kubaturo oz. količino primernega nasipnega gradiva in sicer: ruševine starih zgradb, betonske odpadke, odpadke lomljenca, krogla, mešano izkopno gradivo, ki je še dobro za napravo cestnega nasipa. Ugaski in smeti niso primerni.

Uprava cest vabi vse, ki imajo kakšno gradivo in ga nimajo kam peljati, da ga navažajo na navedeno mesto, kjer bo vedno uslužbenec Uprave cest, ki bo odredil, kam naj se posamezno vrsto gradiva stresa. S tem se dana možnost vsem, ki morajo gradivo odvažati, da ga bodo lahko peljali v neposredno bližino mesta in to v splošno dobro.

RAZGLAS

Davčni razpored zavezanecov II. skupine (kmetovalcev) katerih davčno osnovo je ocenila davčna komisija po predlogih odseka za finance ČLO Ljubljana-mesto, je na vpogled od 13. januarja do 11. februarja 1947 pri odseku za finance za mesto Ljubljana. Ta objava se smatra kot obvestilo o odmeri v smislu čl. 48 zakona o neposrednih davkih.

Pritožbo glede višine davčne osnove lahko kmetovalci vložijo od 13. januarja do 12. marca 1947 na višjo davčno komisijo pri ministrstvu za finance v Ljubljani.

Pritožba mora biti kolikovana s 30 dinarji in vložena pravočasno pri odseku za finance Ljubljana-mesto, Lingarjeva ulica št. 1-1, soba št. 4.

PRESKRBA

Novi obroki kruha in moke

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS odreja z veljavnostjo dne 14. januarja 1947 začasne nove obroke kruha in moke, ki so tle:

1. dnevni obrok kruha; 2. dnevni obrok moke; 3. skupaj za 31 dni januarja.

Težki delavci (TD) 750 g, 562,5 g, 17.437 kg; srednji delavci (SD) 600 g, 450 g, 13.950 kg; lahki delavci (LD) 450 g, 337,5 g, 10.462 kg; ostale živilske nakaznice 300 g, 225 — g, 6.975 kg.

Ker okrajni ljudski odbori še niso odredili delitve moke, veljajo novi obroki za moko vse mesec januar, za kruh pa od vključno 14. januarja dalje.

Ako so razdeljevalci moke, dasiravno za to niso bili upravičeni že delili del obroka moke za mesec januar, morajo ostalo količino moke deliti strankam le do višine novega mesečnega obroka moke. Razdeljevalcem moke se v nobenem primeru ne bodo priznavali odrezki po starih obrokih.

Zaradi obračunavanja kruha, ki so ga pekli prodali do včeraj 13. januarja (na osnovi januarjskih odrezkov v tekočem letu) morajo vsi peki na področju LRS predložiti vse odrezke dne 14. t. m. zjutraj za ves, do vključno 13. t. m. prodani kruh po starih obrokih. Od 14. januarja dalje prodajo pekli kruh po novih, tu navedenih obrokih in se jim bodo odrezki od 14. t. m. dalje obračunali po novih obrokih kruha.

Delitev moke, (tudi koruzne!) objavljajo

okrajni ljudski odbori šele po predhodnem pristanku ministrstva za trgovino in preskrbo LRS (možen je telefoničen pristatek). Brez tega pristanka pa okrajni ljudski odbori ne smejo odrediti razdelitve moke.

Kjer so Navodova podjetja s primernimi količinami moke že založena, je ugotoviti, na koliko odrezkov bo mogoče deliti moko pri prvem obroku; zaradi visokega odstotka vlage koruzne moke je treba isto (po predhodnem pristanku MTP) čim prej odpremiti razdeljevalcem. Podjetja Navoda nosijo v tem pogledu polno odgovornost. Sorazmerno z novimi obroki naj podjetja Navoda izdajo odgovarjajoče, manjše količine moke kot so razvidni iz razdelilnikov okrajnih LO za mesec januar 1947.

DELITEV PRESNEGA MASLA

MLO — oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča upravičence okrožnega mesta Ljubljane, da si lahko nabavijo od ponedeljka 13. t. m. dalje presno maslo na bolniška nakazila za januar, v spodaj navedenih poslovalnicah: »Mlekoprometa«:

- Prodajalna št. 1. Erjavčeva 2; št. 2. Tržaška cesta 81; št. 3. Celovška 72; št. 5. Tyršova cesta 92; št. 6. Gajeva 5, pasaža; št. 7. Miklošičeva cesta 7, št. 10. Karlovska cesta 8; št. 16. Tyrševa cesta 31; št. 22. Zaloška cesta 45; št. 22. Pred skofljo 17; prodajalna Št. Vid.

DNEVNE VESTI

Vabimo Mozirčane na tečaj za ruski jezik, ki se bo vršil na drž. nižji gimnaziji v Mozirju vsak torek in četrtek ob 17—18 uri. Tečaj bo trajal od 14. januarja do 1. marca 1947. Udeležite se tečaja polnoštevilno. — Pripravljalni odbor.

Divil zajci! Oni, ki kupujejo divje zajce v koži naj kožo ne zavrzajo, temveč oddajo Koteksu ki bo plačal za vsako prava kožo divjega zajca tudi v mokrem stanju din 17. Zbiralnica v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19, Maribor, Celje, Ljutomer, Murska Sobota in v vseh večjih krajih.

Dne 15. januarja pričnemo z novim tečajem angleščine. Informacije dopolnite: »Korepetitorji«, Mestni trg 17.

Danes 12. januarja bo ob 16. uri v Mladinski dvorani (bivši frančiškanski dvorani) v Ljubljani kulturna prireditev naših pionirjev pod naslovom: »Naš pionir, otrok nove Jugoslavije«. Na spredu bodo pevsko, glasbene in plesne točke in recitacije. Dobitek je namenjen za centralni pionirski dom. Vstopnice so v prodaji pri upravniku Mladinske dvorane v Frančiškanski ulici 5, v soboto od 15—18 ure, ter v nedeljo od 10—12 ure in od 14—16 ure. — Glavni odbor Ljudske mladine Slovenije.

Vpis v poletni semester 1947 na univerzi v Ljubljani se vrši od včeraj 8. do 18. januarja 1947.

Četrtni ljudski odbor četrtni Rakovnik vabi k otvoritvi četrtno ljudske menze in gostilne v Florjanski ulici št. 20, prej pri Amerikancu. Otvoritev bo v nedeljo 12. t. m. ob 8. uri zjutraj s poskušajo kuhinjskih in kletnih dobrot.

Farmaceutsko strokovno znanstvena sekcija ESZDNS Slovenije poziva vse strokovne tovariše in tovarišice na I. kongres farmaceutov Slovenije v Ljubljani združen z rednim letnim obnim zborom v dne 18. in 19. januarja 1947 v dvorani palače »Grafike«, Miklošičeva cesta. Pričetek 18. januarja ob 19. uri.

Krvodajalci!

Redni pregled dajalcev krvi in odvzem krvi sposobnost se vrši v Zavodu za transfuzijo krvi Medicinske fakultete v Ljubljani (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano) trikrat tedensko: torek, sredo in četrtek. Zaradi pregledov naj se javijo v Zavodu že ob 8. uri. Na dan pregleda — odvzema krvi naj ne zajtrkujejo nič mastnega.

V dne 13., 14., 15., 16. (petek izjemoma) t. m. naj se javijo ob 8. uri v zavodu tisti dajalci krvi, ki so bili pozvani v nedeljskem časopisu, pa se pozivu še niso odzvali. Javijo naj se tudi tovariši in tovarišice, ki šele prvič dati kri. Telefon: 41-08.

ŠAH

Španska partija

Na nacionalnem turnirju za prvenstvo Jugoslavije 1946 je bila ena najbolj napetih in zanimivih partij med državnim prvakom dr. Trifunovićem in mladim slovenskim mojstrom Pucem. Puc je sicer nekorektno žrtvoval figuro, vendar tega Trifunović ni znal

v kateri sodeluje 8 najboljših moštev v Sovjetski zvezi.

V vsezveznem proračunu za 1. 1947 je od 83 milijard rubljev za socialno-kulturni sektor namenjeno 15 milijard (75 milijard dinarjev) za izboljšanje zdravstvene ravni in telesnih sposobnosti sovjetskih državljanov. V to vsoto niso vračunane vsote, katere bodo dale posamezne republike ali organizacije za razvoj fizikulture in športa.

V Kavgalovu poleg Leningrada se gradi smučarska skakalnica, ki bo omogočila 65 m dolge skoke.

V Novosibirsku je bilo tekmovanje v smučarskih štafetah, v katerem je sodelovalo 24 moških in 19 ženskih ekip. Na tekmovanju je sodelovalo čez tisoč smučarjev. V tekmovanju na 5 km je zmagal prvak Sibirije, mojster športa Hramcov v času 2:21,4.

izkoristiti in je v zapleteni poziciji napravil težko napako. Puc je v končnici s figuro več gladko zmagal. Gledalci so pozdravili njegovo zmago, ki je bila obenem tudi edini poraz državnega prvaka na turnirju, z burnim ploskanjem.

Partija je potekala tokole:

- Beli: Puc Črni: dr. Trifunović 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4: 6. d4 b5 7. Lb5 d5 8. de5 Le6 9. e3 Le5 10. Dd3 0—0 11. Sbd2 f5 12. ef6 Sf6: 13. Lc2 Lf7 14. Sh4 Se5 15. Dh5 Dd7 16. Lf5 Dd6 17. Sdf5 Lb6 18. Sd4 Tae8 19. Lc2 e5 20. Sd5 Lf7 21. Sg7: Kg7: 22. Lh6+ Kh8 23. Lf8: Tf8: 24. Lf5 Tg8 25. Tael Seg4 26. Dg5 Dd8 27. Df3 Lh5 28. Te6 Le7 29. Dh3 Se4: 30. Sf5 Sg6 31. Ta6: Lg4 32. Lg4: Sg4: 33. Dh5 Dd7 34. g5 Sef6 35. Dh5 Df5 36. Sh4 Dh5: 37. f5 De5 38. f4 Sg4: 39. Dg2 De5+ 40. Kh1 Te8 41. Df3 Df5+ 42. Sf5: Tf8 43. Te6 d4 44. cd4 cd4 45. Sd2 Tf1: 46. Sf1: Kg8 47. Te7 La5 48. Td7 Se5 49. Se5: de3 50. Te7 cd2 51. Kg2 Kf8 52. Te4. Črni se vda.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama Nedelja, 12. ob 14.30: Sestakov-Smasek: »Veliko potovanje«. Predstava za otroke. Izven. — Ob 19.30: Molière-Vidmar: »Učene ženske«. Izven. Zlžane cene. Torek, 14. ob 19.30: Krefc: »Velika punta-rja«. Red B. Sreda, 15. ob 19.30: O'Neill: »Ana Christie«. Red F. Četrtek, 16. ob 15.30: Sestakov-Smasek: »Veliko potovanje«. Zaključena predstava za pionirje. Sobota, 18. ob 19.30: Cankar: »Kralj na Betajnovci«. Premiera. Proslava 25 letnice umetniškega delovanja Ivana Cesarja (v opernem gledališču).

Ljubljanska Drama. Janez Cesar naš najboljši ustvarjalec slovenskih kmečkih likov na odru, bo proslavil 25 letnico svoje-ga umetniškega delovanja v ljubljanski drami v soboto, 18. I. 1947. Izbral si je za ta svoj jubilej vlogo Kantorja v Cankarjevem »Kralju na Betajnovci«. Njegovo utelešenje to figure bo brez dvoma zanimiva igralska stvaritev. Jubilejna predstava se bo vršila v opernem gledališču, vstopnice bodo v predprodaji od ponedeljka, 14. t. m. dalje.

25. predstava komedije »Učene ženske«. V nedeljo, dne 12. t. m. bo ob 19.30 25. predstava Molièrove komedije »Učene ženske«. Ta komedija je dosegla v letošnji sezoni največje število uprizoritev, kar priča o njeni veliki priljubljenosti. — Popoldne ob 14.30 bo uprizorila Drama »Veliko potovanje«, priljubljeno otroško igro, katere sleherna predstava je žela doslej močan uspeh. Glavno vlogo igra Slavko Jan.

Opera

Nedelja, 12. ob 19.30: Puccini: »La Bohème«. Izven. Torek, 14. ob 19.30: Puccini: »La Bohème«. Red Terek. Sreda, 15. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Red H. Gostovanje Josipa Gostiča.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 12. januarja ob 15: B. Krefc: »Caljski grofje«. Gostovanje celjskega ljudskega gledališča. Popoldanska predstava. Ob 20.15: B. Nušič: »Ujez«.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje 569 m — 449 m

DNEVNI SPORED ZA NEDELJO 12. JAN.

8. Jutrarnji koncert — 8.30 Napoved časa in poročila — 8.45 Lahka glasba — 9 Iz naših časopisov — 9.15 M. Ravel: Kvartet v F-duru — 9.45 Igrajo slavni instrumentalisti — 10 Pojo pionirski zbori iz Slov. Primorja (Prenos iz Ajdovščine) — 11 Iz slavni dni naše borbe za svobodo — 11.30 Po slovenskemu svetu — 12 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Lahka glasba, mali oglašaji in objave — 13 Za naše najmlajše poslušalce: Profkijev: Peter in volk — simfonična pravljica za otroke — 13.30 Kar si kdo želi — 14.30 Napoved časa in poročila — 14.45 Pester spored čeških skladb — 15 Radijsko nedeljsko popoldne. Slišali boste: 1. Veterinar Stefančič: Nekontrolirano klanje — nevarnost za ljudsko zdravje; 2. Vračujmo z elektriko; 3. M. V. Poškodbe zaradi prahu; 4. Katarina Spurova: Za obnovo našega kmetijstva; 5. Ruski tečaj (16 lekcija); 6. Ing. Lah: Kako in s čim bomo gojili; 7. Božo Petek: Jadralno letalstvo; 8. Ing. Vinko Sadar: Začetno z normalni; 9. O Indokini; 10. Uspehi naše usnjarske industrije; 11. Ponovitev Ježkove »Novoletne kronike« — vmes ob 16 Poje slovensko narodno pesmi Roman Petrovič na harmoniko spremlja A. Stanko — 17 Slovensko umetne pesni poje Vokalni kvintet RL — 18 Skladbe slovenskih skladateljev za klavir izvaja dr. Danilo Svava — 18.30 Radijski dnevnik — 18.45 Lahka glasba, mali oglašaji in objave — 19 Prenos znanje-političnega (tedenskega pregleda zveze) postaje iz Beograda — 19.15 Napoved časa in poročila — 19.30 Simfonični koncert: Stamitz: Simf. v Es-duru št. 6 — L. v. Beethoven: Klavirski koncert št. 4 v G-duru — 20.30 P. Mascagni: Cavalleria Rusticana — opera v 1 dej. — 21.30 Lahka glasba — 22 Prenos vesti Zvezne postaje iz Beograda — 22.15—24 V plesnem ritmu do polnoči.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski barvni film »Prvomajška parada v Moskvi 1946«, sovjetski kulturni film »Tadžikistan«, filmski »Obzorik novembra«. Predstava ob 15. 17, 19 in 21 uri. SLOGA: Ameriški film »4 mlade žene«, tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21 uri. KODELJEVO: Ameriški film »Pustolovka«, tednik. Predstava ob 14.30, 16.30, 18.30 in 20.30. SSKA: Sovjetski film »Poslednji tabor«, tednik. Predstave ob 15, 18 in 20 uri. MARIBOR, ESPLANADE: Francoski film »Alibi«, tednik. GRAJFKI: Sovjetski film »Dva borca«, tednik. CELJE, METROPOL: Sovjetska filmska drama »Maskarada«, tednik. DOM: Sovjetski film »Branila je domovino«, tednik. KRANJ: Sovjetski film »Otroci kapitana Granta«, tednik. PTUJ: Ameriški film »Muškotirni zapada«, tednik.

MALI OGLASI

DEKLE, stara 16 let, se želi izdati za živiljo v Ljubljani. Ponudbe poslati pod »čimprej«. 101(1) VEČ VRVARJEV samostojnih delavcev z daljšo pomočniško prakso sprejme v službo Mestna vrvarna. 136(1) DAMSKI PLaSČ, s krznom podložen, ugodno prodam. Naslov: Gajeva 10/VI lovo. Ozled od pol 15—17 uri. št. 157 VZAMEM V NAJEM tovorni avto od 2½ do 5 ton. Najemina se plača po dogovoru. Janez Kotar, Gradec 8, Litija. št. 145 TRGOVSKA POMOČNICA, mlada, želi zaposlenja v trgovini. Ponudbe na ogle-oddelek Ljudske pravice, Jesenice pod »Skromna«. 60 J

NAPROZA Dobrunje sprejme za takojšen nastop službe dobro izurjenega knjigovodja ali knjigovodkinjo

Plača se po zmožnosti službovanja

čevljarna
ZALOKAR FRANC,
nasl. **MARIJA**
Mengeš št. 157

MLO - Bled
razpisuje mesto za
komercijelnega
knjigovodjo in
blagajnika
za upravo Mestnih podjetij na Bledu.
Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe na **MLO-Bled**.

Filipič Peter
frizerski salon
za dame in gospode
Domžale

Uprava državnih trgovskih podjetij „NAVOD“ in državnega trgovskega podjetja „Koloniale“ v Ljubljani sprejme za svoja podjetja več samostojnih knjigovodij in trgovsko naobrazenih uradnikov z daljšo prakso.

Nastop takojšen. Pismene ponudbe poslati na gornjo upravo, personalni oddelek, Ljubljana, Gosposka 12.

Universale
tovarna
klobukov in slamnikov
d. z. o. z.
DOMŽALE

Jugoslovansko štamparsko podjetje v Beogradu podaljšuje
natečaj
za izdelavo zaščitnega znaka podjetja
I. nagrada Din . . . 5000—
II. „ „ . . . 2500—
III. „ „ . . . 1000—
Za pogoje se je obrniti na komercialni oddelek podjetja, Voj. Mišiča 19 Rok oddaje izdelka do 1. febr. 1947.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je po dolgi, težki bolezni za vedno zatisnila svoje trudne oči moja draga žena, zlata mama in teta, tovarišica
Pepca Hodnik
roj. Straser
žena poštnega višjega kontrolorja v pokoju
Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 13. januarja ob 14.30 na Magdalensko pokopališče.
Maribor, 11. januarja 1947.
Zalujoče rodbine: Hodnik, Berle, Straser, Vogrinc.

POZIV

Likvidatorja Stavbene zadruge

»Komenski dom«

v Komendi, pozivata vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje pravice.

najkasneje do 31. I. 1947.
Likvidatorja

Raznašalke
za Ljubljano
sprejme
uprava „Ljudske pravice“

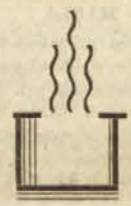
Jugoslovanske tvornice gume v Kranju

opozarjajo vse svoje odjemalce, da sprejema prodajni oddelek stranke od 7. do 11. ure dopoldan razen ob sobotah. Vse odjemalce tudi opozarjamo, da brez pismene naročila in podpisanih zaključnic odslej ne moremo izvršiti nobenih blagovnih dobav.

C O T O N

D. Z. O. Z.

Domžale

 KOLINSKA
TOVARNA
HRANIL d.d.
LJUBLJANA

VABILO

na izredni zbor Naproze v Ljubljani, ki bo v nedeljo, 19. januarja, ob 9 dop. v dvorani LMS (franciškanski dvorani) v Ljubljani, Frančiškanska ulica, s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev zбора.
2. Izvolitev verifikacijskega odbora.
3. Poročilo verifikacijskega odbora.
4. Volitev predsedstva zбора.
5. Odobritev zapisnika zadnjega rednega zбора.
6. Volitev delegatov za ustanovno skupščino Glavne zadr. zveze Slovenije.
7. Poročilo upravnega odbora.
8. Poročilo načrtno komisije.
9. Poročilo nadzornega odbora.
10. Dopolnilne volitve za upravni odbor.
11. Določitev zneska za izravnalni fond stanovanjske zadruge.
12. Pooblastilo upravnega odbora glede odtujitve nepremičnine na Bleiweisovi cesti 35.
13. Predlogi in pritožbe.
14. Slučajnosti.

Ako zbor ne bi bil sklepčen ob določeni uri, bo eno uro kasneje nov zbor, ki sklepa pravnoveljavno, neglede na število prisotnih delegatov.

Skupščine naj se udeležijo poleg delegatov vsi upravni odborniki, člani poslovnih odborov in članstvo.

Za delegate je rezerviran prostor v parterju. Člani upravnega odbora, člani poslovnih odborov in članstvo naj zasede prostore na balkonu. Prosimo vse zborovalce, da se zaradi preglednosti glasovanja držijo naznačenega reda.

Ljubljana, 12. januarja 1947.
UPRAVNI ODBOR NAPROZE
v Ljubljani.

Iščemo

Uprava gradnje Mladinske proge potrebuje večje število gradbenih inženirjev, hidrotehnikov, tehnikov, geometrov, risarjev, računskih, ekonomskih, komercialnih, intendant-skih uradnikov, kalkulantov, poslovođij, nadzornikov, mizarjev, kovačev, ključavničarjev in mehanikov.

Reflektanti naj takoj napravijo vloge za sprejem Upravi gradnje. Oženjenim bo preskrbljeno življenje na terenu z družino.

Uprava gradnje Mladinske proge, Bukinje.

Rupimo 10 do 12 komadov dobrih vinskih sodov

v približni izmeri od 300 do 500 litrov. Ponudbe z navedbo cene je poslati na naslov:

MLO Zagorje, Poslovna uprava

Oglašujte v »Ljudski pravici«

Z odlokom Okrajnega ljudskega odbora Maribor-mesto je odobrena fuzija podjetij Podlesnik, Hergo, Karbeuc, Legat, Kager in Mestna litografija.

Podjetja so pričela s skupnim poslovanjem 1. I. 1947 pod firmo

MEPA

Mestna papirniška podjetja
Maribor, Jurčičeva 8

Prosimo vsa podjetja in naše odjemalce, da naslavljajo pošto na Mestna pisarniška podjetja, Maribor, poštni predal št. 7

V novih gospodarskih uspehih v letu 1947

Vam želi obilo sreče tvrdka

E. Jeras in drug
LJUBLJANA

PARNI KOTEL

nizkollačni, stoječ, 10—15 m² ogrevalne ploskve 1—2 atm. obratnega pritiska,

kupimo.

Ponudbe prosimo na
„Z o r a“, tvornica konfekcije
Maribor, Ruška cesta 45

ZDRAVJE DELOVNEMU LJUDSTVU

Od bolečin do zdravja
Kako hude bolečine — trganje in zbadanje po udih in sklepih povzročata revmatizem
Dolenjske Toplice
(radioaktivna akrototerma 37°—38°)
zdravijo z uspehom **sklepni in mišični revmatizem**, ženske bolezni, nekatere bolezni srca in ožilja, katarje dihalnih organov i. sl.
— centralna kurjava —
Odprte so vso zimo
Informacije: Uprava toplice, Turist-hotel, Ljubljana, Beethovnova 13, in Putnik.

NARODNA BANKA

FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

sprejema

prihranke pri popolnem jamstvu in gotovosti ter prav tako neomejeno izplačuje vloge po zahtevi vlagateljevi. Po izvršeni spojitvi bivše Pošne hranilnice, Industrijske banke, Zanatske banke in republikanskih kreditnih podjetij z Narodno banko se prihranki sprejemajo in izplačujejo pod istimi pogoji, ki so veljali prej pri imenovanih denarnih zavodih, in Narodna banka FLRJ jih bo izplačevala brez vsakih omejitev.

Štednja v novem bančništvu je splošna in ljudska, prihranki so stabilni in koristnejši za vlagatelje in za celotno narodno gospodarstvo.

OBRETNOSTNA MERA ZA VLOGE JE NAJUGODNEJŠA.

Štednja knjižica Narodne banke je najugodnejše in najsigurnejše sredstvo za zavarovanje imovine in očuvanje prihrankov. Kdor želi vlagati pri pošti, temu bo Narodna banka izdala tako hranilno knjižico, s katero bo lahko enostavno in hitro vlagal in dvigal denar pri vseh poštah v državi.

Pojasnila dajejo

NARODNA BANKA FLRJ, NJENE CENTRALE, FILIALE
IN VSE POŠTE V DRŽAVI.

Opozorilo!

Vsem zbiralcem oljnih semen.

Tovarna olja HROVAT & Ko., Ljubljana-Moste,

Tovarniška ul. št. 41, bo zamenjavala za olje vse vrste oljnega semena (bučnice, sončnice in repično seme) počenši s 13. januarjem 1947 dnevno od 8. do 13. ure v smislu uredbe.

Sprejemanje bo zaključeno 15. februarja 1947.

Opozarjamo vse pridelovalce in zbiralce oljaric, da do gornjega roka oddajo vse razpoložljive količine oljnih semen v svrhu predeleave. Podrobna pojasnila o zamenjavi dobijo pridelovalci pri svojih Naprozah.

Hrovat & Ko.

Glavni urednik: Ivan Bratko, Ljubljana, Kopitarjeva 6. Naslov uredništva, upravo in tiskarne »Ljudske pravice«: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 23-61 do 23-65. Štev. ček. 60-404522 — Telefon števil. za naročnino »Ljudske pravice« 30—30. Miklošičeva cesta 5. — Telefonska številka oglasnega oddelka 36-85.

Z novim letom se pričinja naš pelletni načrt za elektrifikacijo!

Njegova ustvaritev pomeni podvig vseh panog našega gospodarstva in s tem zboljšanje naših življenjskih pogojev! ♦ Tekmujmo in pomagajmo pri elektrifikaciji!

Državne elektrarne Slovenije (DES)

ravnateljstvo Ljubljana, Gledališka ul. 8/III in

UPRAVE:

Uprava Ljubljana-mesto
Ljublj. okrožna uprava
z obrati: Notranjska
Črnuče
Kranj
Žirovnica
Boh. Bistrica

Celjska okrožna uprava
z obrati: Celje
Trbovlje
Podlog
Slovenjgradec

Novomeška okrožna uprava
z obrati: Krško
Novo mesto
Črnomelj

Uprava Maribor-mesto
Mariborska okrožna uprava
z obrati: Maribor okol.
Ptuj
Gornja Radgona
Murska Sobota